RIKSGÄLDEN
SWEDISH NATIONAL DEBT OFFICE

2026-11-26

Statsupplåning

Prognos och analys 2026:2

Dnr 2026/316

Riksgäldens uppdrag

Ett av Riksgäldens ansvarsområden är att hantera statens upplåning och förvalta statsskulden. Målet är att göra det till en så låg kostnad som möjligt över tid, samtidigt som risken i förvaltningen beaktas.

Riksgälden lånar dels för att täcka underskott i statsbudgeten (nettolånebehovet), dels för att återbetala tidigare tagna lån i statsskulden som förfaller. I *Statsupplåning – prognos och analys* presenterar vi prognoser för statens budgetsaldo och upplåningsbehov de närmaste två åren samt en plan för upplåningen. Rapporten publiceras två gånger om året, i maj och november.

Den femte vardagen i varje månad publicerar vi utfallet av statens budgetsaldo för den föregående månaden. Vi jämför utfallet med prognosen och förklarar avvikelser. I samband med månadsutfallet redovisas även skuldutvecklingen i rapporten Sveriges statsskuld.

Mellan prognoserna kommunicerar Riksgälden även villkor för kommande auktioner av statspapper och resultaten av auktionerna.

Förutsägbar och tydlig kommunikation om upplåningsbehovet och utbudet av statspapper är en viktig del av Riksgäldens upplåningsstrategi. På så vis bidrar vi till minskad osäkerhet för köpare av svenska statspapper, vilket banar väg för lägre upplåningskostnader för staten.

Förord

Statsupplåning – prognos och analys 2026:2 innehåller prognoser för svensk ekonomi, statens budgetsaldo och statsskulden samt Riksgäldens upplåningsplan för 2026–2028. Figur 1 visar kopplingarna mellan prognoserna och planen. Det första kapitlet beskriver den makrobild som ligger till grund för prognoserna för budgetsaldot och statsskulden i det andra kapitlet.

Om budgetsaldot visar ett underskott har staten ett positivt nettolånebehov och statsskulden ökar. Vid ett budgetöverskott är nettolånebehovet i stället negativt och skulden minskar. Utöver att finansiera nettolånebehovet behöver Riksgälden även refinansiera lån som förfaller. Planen för statens upplåning presenteras i rapportens sista kapitel. Hur Riksgälden lånar påverkar i sin tur statsskuldens sammansättning och löptid.

Rapporten tar hänsyn till utvecklingen fram till den 11 november 2026.

Karolina Ekholm
Riksgäldsdirektör

Figur 1 Riksgälden finansierar statens nettolånebehov och lån som förfaller

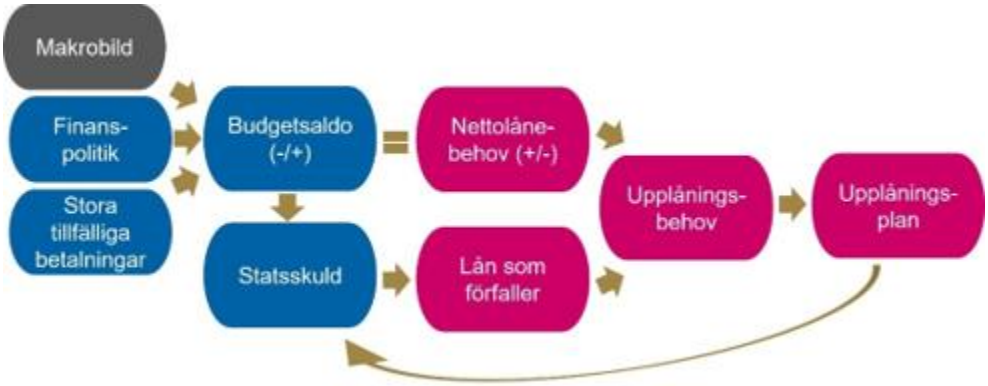

Anm. Den grå delen behandlas i kapitel 1, de blå delarna i kapitel 2 och de rosa delarna i kapitel 3. De två första kapitlen beskriver de förutsättningar som förväntas påverka statens upplåning och i det tredje kapitlet framgår hur Riksgälden planerar att agera utifrån dessa förutsättningar.

Innehållsförteckning

Sammanfattning **5**

Återhämtningen fortsätter trots utbudsstörningar **7**
Fortsatt god tillväxt i omvärlden 7
Återhämtningen fortsätter i svensk ekonomi 8
Inflationen över målet nästa år 11
Arbetsmarknaden förbättras med fördröjning 12
Makrorevideringarna lyfter budgetsaldot 14
Riskerna på nedsidan dominerar 15

Stora underskott trots återhämtning **16**
Statens skatteinkomster tar fart 18
Utgifterna stiger under prognosperioden 20
Riksgäldens nettoutlåning växer framöver 22
Högre räntebetalningar 2028 då en realobligation förfaller 24
Statsskulden ökar från en låg nivå 25
Risker för prognosavvikelser åt båda håll 27

Gradvis ökat obligationsutbud **30**
Gradvis ökning av nominella statsobligationer 32
Ny realobligation under 2028 34
Inga obligationer i utländsk valuta för egen räkning 35
Utbudet av statsskuldväxlar minskar 35
Planens effekter på statsskuldens löptid 38

Tabellbilaga **43**

Marknadsinformation **47**

Fördjupning

Finanspolitik i prognosen **21**

Det finanspolitiska ramverket och statsskulden **27**

Effekter av aviserad valutaupplåning för Riksbanken **39**

Ränteutgifter och ekonomisk utveckling **41**

Sammanfattning

Riksgäldens nya prognos visar en starkare utveckling av statens finanser än tidigare väntat, men det blir fortsatt stora underskott både 2027 och 2028. Dessutom ökar statens refinansieringsbehov mellan åren. Riksgälden höjer därför som planerat utbudet av nominella statsobligationer.

Riksgälden räknar med ett budgetunderskott – ett nettolånebehov – på 139 miljarder kronor 2026, 174 miljarder kronor 2027 och 141 miljarder kronor 2028. Det sammantagna underskottet för i år och nästa år är mindre än i den förra prognosen från maj. Det beror både på att den svenska ekonomin växer snabbare än tidigare väntat och att vi bedömer att utgifterna blir lägre. För 2028 är det Riksgäldens första prognos. Prognosen inkluderar inte de valutalån som Riksbanken meddelat att de planerar att ta upp via Riksgälden för att finansiera valutareserven.

Det nedreviderade nettolånebehovet innebär att Riksgälden justerar ner den kortfristiga upplåningen och stryker det valutalån som låg i planen för nästa år. Om Riksbanken genomför den aviserade förändringen i finansieringen av valutareserven, kommer Riksgäldens upplåning i utländsk valuta att öka kraftigt.

Riksgälden planerar liksom tidigare att höja emissionsvolymen av nominella statsobligationer från knappt 220 miljarder kronor 2026 till 240 miljarder kronor 2027. I planen ligger därefter en ökning till 264 miljarder kronor 2028, då flera obligationslån förfaller och ska refinansieras. Nästa nya tioåriga statsobligation introduceras genom en syndikering i april 2027. Planen för upplåningen i realobligationer är oförändrad med en emissionsvolym på 6 miljarder kronor per år.

Tabell 1 Statens upplåning

Miljarder kronor

Skuldinstrument	Utfall 2025	Prognos 2026	26:1 2026	Prognos 2027	26:1 2027	Prognos 2028
Nominella statsobligationer	118	219	220	240	240	264
Realobligationer	6	6	6	6	6	6
Obligationer i utländsk valuta	41	22	19	0	19	0
Statsskuldväxlar, stock vid årets slut	173	243	238	173	233	225
Likviditetsförvaltning, stock vid årets slut	137	110	173	136	151	138

Anm. 26:1 avser föregående prognos publicerad i maj 2026.

Tabell 2 Planerat utbud av nominella statsobligationer under kommande sex månader

Miljarder kronor

Löptidskategori	Obligation	26 november 2026–27 maj 2027
10-årig	SGB 1068 2.75% 09 Feb 37	56
Blivande 10-årig	SGB 1069 x.xx% 10 Feb 38	20
5-årig	SGB 1056 2.25% 01 Jun 32	22
2-årig	SGB 1060 0.75% 12 May 28	2
	SGB 1061 0.75% 12 Nov 29	6,25
>12 år	SGB 1064 1.375% 23 Jun 71	0,75
Övriga	SGB 1067 2.5% 15 Oct 36	15
	SGB 1066 2.25% 11 May 35	3
Totalt utbud		**125**

Anm. Kategorityp ”Övriga” består av obligationer som tidigare varit 10-årigt referenslån och inte ingår i kategorierna 5-årigt eller 2-årigt referenslån. De angivna volymerna gäller förutsatt att auktionerna tilldelas fullt ut. Riksgälden kommer inte att kompensera om någon auktion blir skuren, utan fortsätter att emittera enligt planen.

Tabell 3 Statsfinanserna

Miljarder kronor, om inte annat anges

Nyckeltal	Utfall 2025	Prognos 2026	26:1 2026	Prognos 2027	26:1 2027	Prognos 2028
Budgetsaldo (med omvänt tecken statens nettolånebehov)	-102	-139	-196	-174	-208	-141
Statsskuld	1244	1378	1430	1545	1633	1666
Statsskuld (% av BNP)	19	20	21	21	23	22
Offentliga förvaltningens skuld (% av BNP)	35	36	37	38	39	38

Anm. 26:1 avser föregående prognos publicerad i maj 2026.

Tabell 4 Svensk ekonomi

Årlig procentuell förändring, om inte annat anges

Nyckeltal	Utfall 2025	Prognos 2026	26:1 2026	Prognos 2027	26:1 2027	Prognos 2028
BNP-tillväxt	1,4	2,9	1,9	2,4	2,5	1,5
Arbetslöshet (% av arbetskraft)	8,8	8,7	8,6	8,2	8,2	7,6
KPIF-inflation	2,6	1,4	1,2	2,3	1,4	2,1

Anm. 26:1 avser föregående prognos publicerad i maj 2026.

Sifferunderlag till alla diagram publiceras tillsammans med rapporten på Riksgäldens webbplats.

Återhämtningen fortsätter trots utbudsstörningar

Den svenska ekonomin har överraskat positivt i år med en god tillväxt. Även om den mattas av något nästa år hålls tillväxttakten väl uppe, driven av både konsumtion och investeringar. Samtidigt stiger inflationen när de höga energipriserna får större genomslag. Riksgäldens nya bedömning av den ekonomiska utvecklingen har sammantaget en positiv effekt på budgetsaldot.

Såväl Sverige som omvärlden visar bättre motståndskraft än väntat mot de utdragna störningarna på energimarknaderna. Svensk ekonomi fortsätter växa i god takt även framöver, drivet av inhemsk efterfrågan. Samtidigt har energipriserna, som föll tillbaka efter Riksgäldens rapportpublicering i maj, vänt uppåt igen. Detta leder till att inflationen blir högre än vad vi tidigare räknat med samt till att vi bedömer att risken för en sämre ekonomisk utveckling än i vårt huvudscenario överväger.

Fortsatt god tillväxt i omvärlden

Den nedgång i världsekonomin som många bedömare förutspådde i våras på grund av kriget i Mellanöstern har inte realiserats. Det kan förklaras av att många länder klarat av de höga energipriserna bättre än väntat samt att stora investeringar inom framför allt AI har gett stöd till efterfrågan i den globala ekonomin. Energipriserna är däremot fortsatt höga liksom riskerna för hur det kommer att påverka ekonomin framåt.

I USA har tillväxten varit hög och stabil de första tre kvartalen i år. Den privata konsumtionen håller uppe tillväxten men också kraftigt ökande investeringar inom främst AI. Indikatorer som inköpschefsindexet PMI (Purchasing Managers' Index) pekar på en fortsatt god tillväxt i närtid. Investeringar inom AI samt andra sektorer som elektrifiering och energi väntas fortsätta påverka aktiviteten i ekonomin positivt under prognosperioden. De högre energipriserna har gjort att inflationen stigit ytterligare, vilket tillsammans med högre räntor och svagare arbetsmarknad påverkat många amerikanska hushålls köpkraft negativt. Det uppvägs på aggregerad nivå av att hushåll i de översta inkomstskikten har en god förmögenhetsställning tack vare uppgångar på aktiemarknaderna. Riksgälden utgår från Konjunkturinstitutets prognoser för tillväxten i omvärlden och för USA beräknas den bli cirka 2 procent årligen för åren 2026–2028 (se tabell 14 i tabellbilagan på sidan 43).

Euroområdets ekonomi är beroende av import av olja och gas och är därför betydligt mer sårbar än USA:s, men har trots det klarat uppgången i energipriserna

väl. Tillväxten i BNP var god både i kvartal två och tre. Ekonomin har påverkats positivt av infrastruktur- och försvarssatsningar, men också investeringar i datacenter. PMI visar en viss optimism både inom tjänstesektorn och tillverkningsindustrin. I Tyskland finns vissa tecken på ljusning i ekonomin, medan det osäkra läget i Frankrike gör att utsikterna där ser sämre ut. Inflationen i euroområdet är hög som ett resultat av uppgången i energipriserna och Europeiska centralbanken (ECB) har så här långt höjt räntan två gånger under 2026. Konjunkturinstitutet räknar med att BNP-tillväxten blir cirka 1 procent i år, för att successivt stiga till 1,5 procent 2028.

Återhämtningen fortsätter i svensk ekonomi

Sedan Riksgäldens prognos i maj har svensk ekonomi utvecklats starkare än väntat, drivet av hushållens konsumtion, investeringar och export. Även under det tredje kvartalet fortsatte ekonomin växa enligt SCB:s BNP-indikator, om än i långsammare takt. Utbudsstörningarna – och då framför allt de höga priserna på bland annat olja och naturgas – bedömer vi får begränsade effekter på realekonomin men påtagliga effekter på inflationen. Utvecklingen på arbetsmarknaden har varit dämpad hittills, men framöver väntas sysselsättningen växa snabbare.

Vi räknar med att BNP växer med 2,9 procent i år, 2,4 procent 2027 och 1,5 procent 2028 (se tabell 5). Det innebär en upprevidering av prognosen för i år med 1 procentenhet. Dessa revideringar ger en positiv effekt på budgetsaldot vilket vi beskriver i avsnittet ”Makrorevideringarna lyfter budgetsaldot” på sidan 14.

Tabell 5 Försörjningsbalans i fasta priser

Procentuell förändring

Variabel	Utfall 2025	Prognos 2026	26:1 2026	Prognos 2027	26:1 2027	Prognos 2028
BNP	**1,4**	**2,9**	**1,9**	**2,4**	**2,5**	**1,5**
Hushållens konsumtion	2,0	2,8	2,0	2,4	3,0	1,8
Offentlig konsumtion	1,2	1,9	2,9	2,3	1,8	1,3
Investeringar	2,2	4,7	2,5	3,3	3,7	1,2
Lagerinvesteringar[1]	0,0	-0,4	-0,3	-0,1	0,1	0,0
Export	3,7	4,6	2,1	3,4	3,1	2,5
Import	4,6	3,9	2,4	3,7	3,9	2,7
Nettoexport[1]	-0,3	0,4	-0,1	0,0	-0,3	0,0
BNP (kalenderkorr.)	**1,6**	**2,7**	**1,6**	**2,2**	**2,2**	**1,7**

[1] Bidrag till BNP-tillväxten, procentenheter.

Anm. 26:1 avser föregående prognos publicerad i maj 2026.

Källor: Riksgälden och SCB.

Optimism i näringslivet men mindre positivt bland hushållen

Indikatorer som Konjunkturinstitutets barometerindikator och inköpschefsindex visar just nu betydande optimism. Enligt barometerindikatorn har stämningsläget stigit trendmässigt sedan vår majrapport och visar nu ett starkare stämningsläge

än normalt i svensk ekonomi som helhet och i samtliga sektorer i näringslivet. Inom tillverkningsindustrin steg stämningsläget i oktober till den högsta nivån på mer än 4 år och även inom handeln är tillförsikten mycket starkare än normalt. Även inköpschefsindex visar optimism, både avseende tillverkningsindustrin och tjänstesektorn. Den nuvarande nivån på barometerindikatorn tyder på en BNP-tillväxt omkring 3,5 procent enligt skattade samband. En dämpning av barometerindikatorn till strax över 100 bedömer vi vara förenlig med vår prognos.

Konsumentförtroendet, som har legat på svaga eller mycket svaga nivåer sedan 2021, översteg sitt medelvärde i september men föll sedan kraftigt tillbaka igen i oktober (se diagram 1). Fallet drevs av förväntningarna såväl på den egna ekonomin som på Sveriges ekonomi under de kommande tolv månaderna. Nedgången kan spegla oro inför en möjlig elprisuppgång i vinter. Såväl Riksbankens egen prognos som prissättningen på finansiella marknader pekar på ytterligare räntehöjningar från Riksbanken. Stigande lånekostnader väntas ytterligare sänka stämningen bland hushållen.

Diagram 1 Barometerindikatorn och konsumentförtroendet

Index

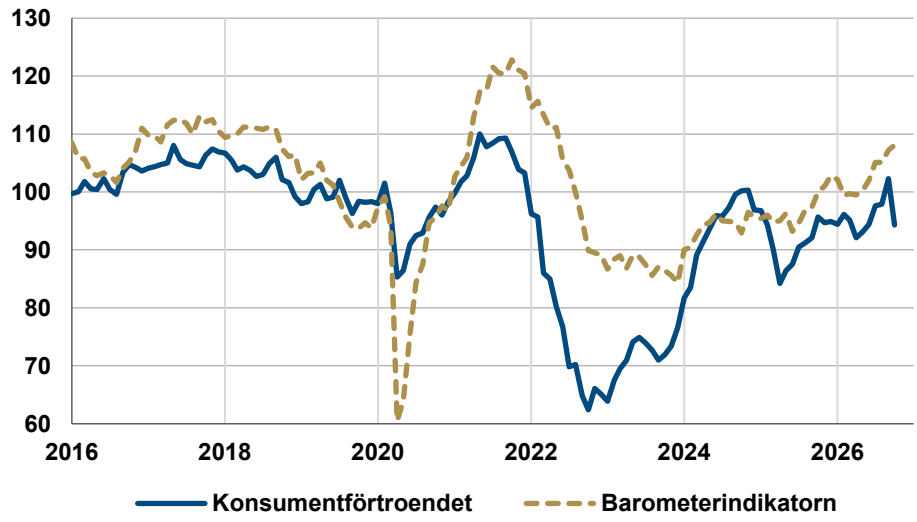

Anm. Seriernas medelvärde är 100 och standardavvikelse är 10.

Källa: Konjunkturinstitutet.

Hushållens konsumtion agerar tillväxtmotor

Hushållens konsumtion växer snabbt. I år har köpkraften stärkts av stigande reallöner, sänkt inkomstskatt och andra riktade åtgärder till hushållen såsom tillfälliga skattesänkningar på livsmedel och drivmedel. Framöver mattas köpkraften av när de tillfälliga åtgärderna avvecklas samtidigt som inflationen och räntorna stiger. Att arbetsmarknaden förbättras bidrar till att konsumtionen trots allt fortsätter att växa något starkare än normalt. Konsumtionen är därmed ekonomins viktigaste drivkraft under prognosåren.

Vi räknar däremot med en tillfällig nedgång i konsumtionen under vintern. En bidragande faktor är att elpriserna sannolikt blir mycket höga de närmaste

månaderna, vilket tränger undan annan konsumtion. De europeiska naturgaslagren är lägre än när Rysslands naturgasleveranser till Europa minskade kraftigt och till stor del upphörde under 2021–2022. Vattenmagasinen i södra Norge som utgör en buffert för södra Sverige, har dessutom en mycket låg fyllnadsgrad för säsongen.

Terminsprissättningen talar dock emot en upprepning av de skyhöga elpriserna för fyra år sedan, vilket sannolikt förklaras av att amerikansk flytande naturgas förväntas täcka behoven. Högkostnadsskyddet mot elpriser som överstiger 1,50 kronor/kWh i genomsnitt över en månad löper ut vid årsskiftet och ingen förlängning har aviserats.

Starka utfall sedan förra prognosen gör att vi ändå reviderar upp hushållens konsumtion i år. Därefter sker en gradvis dämpning av konsumtionstillväxten. Sparandet fortsätter sjunka under prognosåren.

Försvarsutbyggnad driver den offentliga konsumtionen

Den offentliga konsumtionen ökar i snabb takt, driven av konsumtion i staten. Regeringens ambition är att försvarsutgifterna ska uppgå till 3,5 procent av BNP senast 2030. Med fler anställningar och ökade inköp av förbrukningsmaterial fortsätter därmed försvarsutbyggnaden att vara den viktigaste drivkraften, men satsningar på olika infrastrukturprojekt och rättsväsende bidrar också. Stora infrastruktursatsningar bidrar alltså till både offentlig konsumtion och offentliga investeringar i nationalräkenskaperna. Vi räknar med att den offentliga konsumtionen fortsätter att växa över det historiska snittet under prognosåren. Den offentliga konsumtionen bidrar därmed till att lyfta inhemsk efterfrågan de närmaste åren.

Inom kommunsektorn dämpar den demografiska utvecklingen konsumtionen. Små barnkullar innebär färre barn i förskola och skola, vilket minskar behovet av personal. Detta motverkas delvis av ökande konsumtion av äldreomsorg.

Investeringar i datacenter allt viktigare drivkraft

Efter en längre period av stagnation började investeringarna återigen öka förra året och växer nu i snabb takt. Drivande framöver är investeringar kopplade till AI och försvaret. Riksgälden räknar med att investeringarna ökar med över 3 procent i genomsnitt under prognosåren, vilket är högre än genomsnittet räknat sedan 2000.

Investeringar inom tjänstebranscherna, exklusive bostadsinvesteringar, steg särskilt kraftigt under det andra kvartalet, och stod för hälften av näringslivets totala investeringar. Uppgången drivs av flera stora AI-relaterade datacenterprojekt på olika platser i Sverige. Utbyggnaden fortsätter under prognosåren. Det handlar om investeringar i byggnader och anläggningar samt i maskiner och kringutrustning.

Försvarsutbyggnaden lyfter de offentliga investeringarna under prognosåren. Även här handlar det om investeringar i byggnader, anläggningar och maskiner, men också investeringar i inventarier och vapensystem. Efter det branta fallet 2022–2023 har bostadsinvesteringarna i stort sett varit oförändrade. Detta avviker från

det historiska mönstret där bostadsinvesteringarna brukar växa snabbt i konjunkturuppgångar. En möjlig förklaring är att de senaste årens höga inflation och ränteuppgång har gjort hushållen försiktigare. Befolkningen växer dessutom långsammare, vilket minskar det strukturella behovet av nya bostäder. Den demografiska utvecklingen talar för låg efterfrågan på nya bostäder även framöver.

Neutralt bidrag från utrikeshandeln

Vi förväntar oss att utrikeshandelns bidrag till BNP blir positivt i år och neutralt därefter. Världshandeln fortsätter öka trots de geopolitiska spänningarna och den svenska exporten gynnas också av något bättre tillväxt på viktiga exportmarknader i Europa. Samtidigt har investeringarna i AI och datacenter ett stort importinnehåll eftersom en stor del av den avancerade utrustningen och hårdvaran produceras utomlands.

Svensk varuexport har ökat snabbt det senaste året. Framöver fortsätter exporten att ge stöd åt återhämtningen vid sidan av inhemsk efterfrågan. Varuexporten utvecklades starkt under det tredje kvartalet enligt månadsstatistiken. Indikatorer som Konjunkturinstitutets index över nya exportorder i tillverkningsindustrin ligger också över historiska genomsnitt. Under hösten har däremot exportorderingången enligt inköpschefsindex fallit tillbaka och visar mindre optimism.

Inflationen över målet nästa år

Inflationen har blivit högre i år än vad vi bedömde i våras, drivet av höga energipriser. Nästa år, när en del av de tillfälliga åtgärderna har avvecklats, hamnar inflationen klart över Riksbankens inflationsmål. Vi antar i vår prognos att alla tillfälliga åtgärder, som sänkt skatt på drivmedel och livsmedel, upphör i slutet av 2027.

Den uppmätta KPIF-inflationen var 1,1 procent i oktober, vilket bedöms vara cirka 1,5 procentenheter lägre än den skulle ha varit utan skattesänkningarna på livsmedel och drivmedel. Den effekten försvinner dock nästa år vilket tillsammans med fortsatt höga globala energipriser ger tydligare effekter på svensk inflation (se diagram 2). När momssänkningen avvecklats i slutet av 2027 lyfter detta inflationen under 2028.

Priset på råolja har stigit kraftigt i år liksom priserna på raffinerade produkter som bensin och framför allt diesel. Höstens elpriser är redan mycket höga för årstiden och väntas stiga ytterligare i vinter. Längre fram pekar terminsprissättningen på att energipriserna kommer att falla tillbaka. Detta bidrar till bedömningen att inflationen åter rör sig mot inflationsmålet under 2028. Risken är att energipriserna spiller över i högre priser på andra varor och tjänster, och höjer den underliggande inflationen. Företagens prisplaner visar också på prishöjningar i större utsträckning än normalt. KPIF-inflationen exklusive energi är dock fortfarande mycket låg och noterades på 0,1 procent i oktober.

Sammantaget blir KPIF-inflationens årsgenomsnitt enligt vår prognos 1,4 procent i år, 2,3 procent nästa år och 2,1 procent 2028. Såväl i år som nästa år har

inflationen reviderats upp, vilket främst förklaras av att energikrisen blivit mer utdragen jämfört med vad vi räknade med i våras.

Diagram 2 KPIF-inflationen

Årlig procentuell förändring

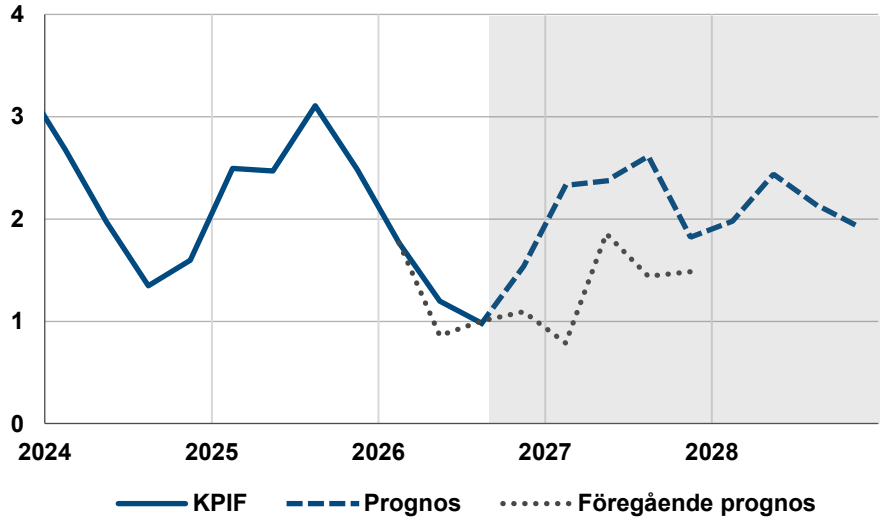

Källor: Riksgälden och SCB.

Arbetsmarknaden förbättras med fördröjning

Riksgälden bedömer att läget på arbetsmarknaden förbättras framöver till följd av återhämtningen i ekonomin. Vi prognostiserar även att lönesummans tillväxt ökar nästa år till följd av fler arbetade timmar. Revideringarna i vår prognos över arbetsmarknaden är små, men i år har vi har reviderat upp lönesumman främst till följd av starkare utfall (se tabell 6).

Tabell 6 Arbetsmarknad och löner

Procentuell förändring

Arbetsmarknad och löner	Utfall 2025	Prognos 2026	26:1 2026	Prognos 2027	26:1 2027	Prognos 2028
Arbetslöshet[1]	8,8	8,7	8,6	8,2	8,2	7,6
Sysselsatta	0,4	0,8	0,7	1,0	1,0	0,7
Arbetskraft	0,9	0,7	0,5	0,5	0,5	0,1
Lönesumma	3,3	4,3	3,7	4,7	4,7	4,0
Arbetade timmar[2]	-0,3	0,4	0,3	1,4	1,5	0,7
Timlön NR[3]	3,4	3,8	3,4	3,3	3,2	3,2
Timlön KL	3,6	3,5	3,3	3,3	3,2	3,2

[1] Procent av arbetskraften.
[2] Kalenderkorrigerade värden.
[3] Kvoten av lönesumman och antalet arbetade timmar.

Anm. 26:1 avser föregående prognos. NR avser nationalräkenskaperna och KL avser konjunkturlönestatistiken.

Källor: Medlingsinstitutet, Riksgälden och SCB.

Sysselsättningen fortsätter öka nästa år

Både sysselsättningen och sysselsättningsgraden är fortsatt hög enligt de senaste arbetskraftsundersökningarna (AKU) och sysselsättningen väntas öka i takt med sitt historiska snitt i år. Samtidigt visar olika arbetsmarknadsindikatorer i nuläget ingen entydig bild på utvecklingen i närtid. Anställningsplanerna enligt Konjunkturbarometern var försiktigt positiva och antalet med tidsbegränsad anställning har fortsatt stiga vilket kan utgöra tecken på en förbättring på arbetsmarknaden. Samtidigt har antalet nya lediga jobb hos Arbetsförmedlingen varit ungefär oförändrade sedan vår prognos i maj. Sammantaget tecknar indikatorerna ingen uppenbar bild av tydligt ökad efterfrågan på arbetskraft det närmaste kvartalet.

Framöver räknar vi med att sysselsättningen tar mer fart under 2027. Offentlig sektor har bidragit till ökad sysselsättning i år, främst inom civila myndigheter och försvar. Enligt Arbetsförmedlingen finns det ett fortsatt rekryteringsbehov framöver inom delar av offentlig sektor samtidigt som vi räknar med att näringslivet bidrar mer till ökad sysselsättning under 2027–2028 i och med det förbättrade ekonomiska läget. Den årliga procentuella tillväxttakten i sysselsättning väntas hamna runt 1,0 procent under 2027 och 0,7 procent 2028.

När ekonomin förbättras kommer företagen först att öka antalet arbetade timmar för att därefter öka sin personalstyrka. Vi bedömer att antalet arbetade timmar i år kommer att öka med 0,4 procent och att ökningstakten ökar ytterligare under 2027 och 2028.

Arbetslösheten sjunker framöver

Arbetslösheten enligt AKU har i stort sett varit oförändrad sedan vår förra prognos då effekten av ökningen i sysselsättningen har motverkats av att arbetskraften ökat i motsvarande omfattning (se Diagram 3). Arbetskraften liksom arbetskraftsdeltagandet är nu på historiskt höga nivåer. Arbetskraftens utveckling påverkas av befolkningsutvecklingen samt möjligheten att aktivt delta på arbetsmarknaden. Då befolkningen i åldrarna 15–74 år inte väntas öka kommande år är en fortsatt ökning i arbetskraften därför relativt begränsad.

Storleken på arbetslösheten framöver avgörs därmed till stor del av sysselsättningens utveckling. Att ekonomin stärks gör att vår prognos över arbetslösheten sjunker till cirka 8,2 procent 2027 och 7,6 procent 2028.

Diagram 3 Arbetslöshet

Procent av arbetskraften, 15–74 år respektive 16–66 år

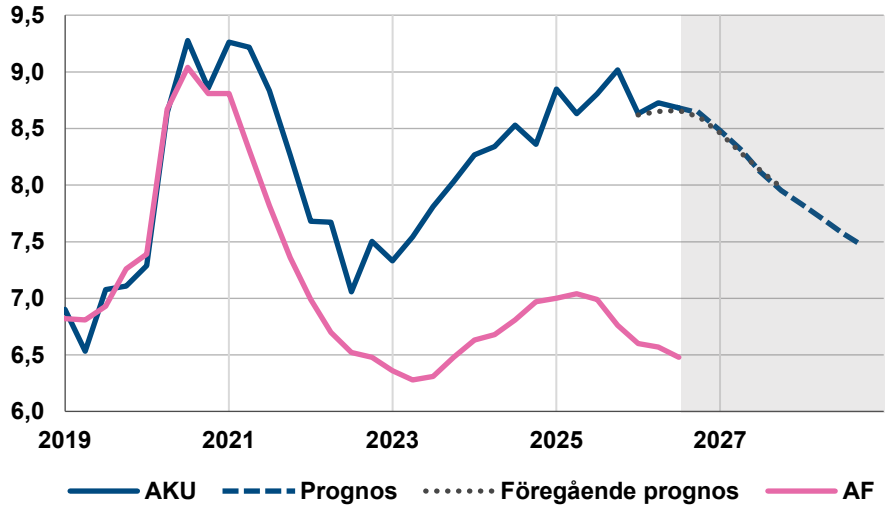

Anm. Säsongsrensade data på kvartal. AKU avser Arbetskraftsundersökningarna och AF avser Arbetsförmedlingen.

Källor: Arbetsförmedlingen, Riksgälden och SCB.

Lönesumman hålls uppe av ökade arbetade timmar

Riksgälden bedömer att lönesumman ökar i samband med förbättringen på arbetsmarknaden och hamnar i närheten av sitt historiska genomsnitt framöver, det vill säga en tillväxt runt 4,5 procent.

Lönesummans utveckling kan delas upp i förändringen i antalet arbetade timmar och den genomsnittliga timlönen. Framöver kommer lönesummans tillväxt främst drivas av ökade arbetade timmar i och med den successiva förbättringen i ekonomin. Timlönernas utveckling kommer i hög grad påverkas av avtalsrörelsen 2027, som omfattar cirka 3,4 miljoner löntagare. Industrin väntas teckna nytt avtal under våren och det brukar fungera som märke för den övriga arbetsmarknaden. Vi bedömer att timlöneutvecklingen blir något lägre 2027–2028 än i år, i enlighet med arbetsmarknadens parters löneförväntningar.

Makrorevideringarna lyfter budgetsaldot

Riksgälden har i den nya prognosen reviderat upp de delar som har störst bäring på stora skattebaser, och således på budgetsaldot. Vi ser framför allt en starkare utveckling av konsumtion och investeringar i löpande priser (se tabell 7). Även lönesumman är högre än i den förra prognosen. Samtliga revideringar påverkar budgetsaldot positivt i form av högre skatteinkomster.

Tabell 7 Försörjningsbalans i löpande priser

Procentuell förändring

Variabel	Utfall 2025	Prognos 2026	26:1 2026	Prognos 2027	26:1 2027	Prognos 2028
BNP	**3,1**	**4,5**	**3,1**	**4,3**	**4,3**	**3,8**
Hushållens konsumtion	4,7	4,2	3,2	4,8	4,4	4,0
Offentlig konsumtion	2,8	6,1	6,5	5,2	4,7	4,8
Investeringar	4,0	7,1	3,0	4,7	4,5	3,0
Lagerinvesteringar[1]	0,2	-0,4	-0,4	-0,1	0,1	0,0
Export	0,3	7,5	2,5	6,1	3,4	2,1
Import	2,2	8,6	3,5	6,9	3,9	2,3

[1] Bidrag till BNP-tillväxten, procentenheter.

Anm. 26:1 avser föregående prognos.

Källor: Riksgälden och SCB.

Riskerna på nedsidan dominerar

Den globala ekonomin har visat anpassningsförmåga och motståndskraft mot de senaste årens tull- och energiprischocker, men när det gäller utvecklingen framöver är osäkerheten ändå stor. Statsobligationsräntorna har stigit sedan i våras, inte minst för länder med stora budgetunderskott och statsskulder. Stigande riskpremier och ökande lånebehov i spåren av dyrare refinansiering av befintlig skuld är två förklaringar. Även bland de teknikbolag, vars investeringar i AI och datacenter är en viktig tillväxtmotor, är skuldsättningen hög och kapitalbehoven både stora och växande. Detta kan leda till att långräntor fortsätter upp och att finansiella förhållanden blir stramare, vilket i sin tur dämpar konsumtion och investeringar.

Geopolitiken och framför allt kriget i Mellanöstern mellan Iran och USA bidrar till osäkerheten, både avseende effekter på tillväxt och inflation. Om kriget i Iran eskalerar på nytt kan detta leda till att energipriserna stiger från redan förhöjda nivåer. En diplomatisk lösning kan i stället leda till att oljepriserna faller kraftigt. Detta skulle vara en positiv chock för världsekonomin.

Återhämtningen har hittills främst varit produktivitetsdriven. Om AI-utvecklingen leder till att allt fler företag säger upp personal eller skjuter anställningsbeslut på framtiden riskerar arbetsmarknaden att utvecklas sämre än vad vi räknar med. Hur AI-utvecklingen kommer att påverka sysselsättningen är dock osäkert, inte minst eftersom effekterna sannolikt skiljer sig mellan olika sektorer och branscher.

Stora underskott trots återhämtning

Statens budgetsaldo visar stora underskott både i år och de kommande två åren. Riksgälden räknar dock med mindre underskott än i föregående prognos. Detta förklaras både av upprevideradе skatteinkomster och nedreviderade utgifter. Budgetunderskotten gör att statsskulden stiger från en låg utgångsnivå. Prognosen inkluderar inte de valutalån som Riksbanken aviserat att de planerar att ta upp via Riksgälden för att finansiera valutareserven.

Statens budgetsaldo vände från överskott 2023 till underskott på cirka 100 miljarder kronor för både 2024 och 2025. Riksgäldens nya prognos pekar mot fortsatt stora underskott under hela prognosperioden 2026–2028. Underskottet 2026 förklaras till stor del av finanspolitiska åtgärder som innebär både högre utgifter och lägre skatteinkomster. Flera av dessa åtgärder är tidsbegränsade och effekterna mattas därför av under 2027–2028. Skatteinkomsterna växer till följd av återhämtningen i ekonomin och primärsaldot stärks därför tydligt både 2027 och 2028. Under denna period är det högre utgifter kopplade till räntor på statsskulden och en högre nettoutlåning som förklarar huvuddelen av statens underskott.

Jämfört med Riksgäldens tidigare prognos är budgetunderskotten mindre för både 2026 och 2027. Revideringarna drivs till stor del av utfall då budgetsaldot och den ekonomiska utvecklingen har varit starkare än väntat hittills i år, och vi räknar nu med att skatteinkomsterna växer snabbare än de primära utgifterna framöver. Samtidigt räknar vi med högre nettoutlåning framöver när flera myndigheter ökar investeringstakten. Räntebetalningarna på statsskulden är i linje med föregående prognos.

Den 4 november aviserade Riksbanken att de planerar att återgå till att finansiera en del av valutareserven med valutalån via Riksgälden. Enligt Riksbankens besked handlar det om lån i utländsk valuta på motsvarande 200 miljarder kronor. Då det inte finns ett beslut om detta har Riksgälden inte inkluderat effekterna av en sådan upplåning i prognosen. Vi beskriver effekterna på statens finanser i fördjupningen ”Effekter av aviserad valutaupplåning för Riksbanken” på sidan 39.

Tabell 8 Statens budgetsaldo

Miljarder kronor

Statens budgetsaldo	Utfall 2025	Prognos 2026	26:1 2026	Prognos 2027	26:1 2027	Prognos 2028
Primärt saldo[1]	-63	-122	-136	-76	-120	-22
Riksgäldens nettoutlåning[2] [3]	-8	11	-32	-63	-53	-62
Räntor på statsskulden[3]	-31	-28	-28	-35	-34	-57
Budgetsaldo[4]	**-102**	**-139**	**-196**	**-174**	**-208**	**-141**
Statens finansiella sparande	-100	-161	-194	-134	-181	-84

[1] Det primära saldot är nettot av statens inkomster och utgifter exkl. räntebetalningar och Riksgäldens nettoutlåning.
[2] Riksgäldens nettoutlåning utgörs i huvudsak av nettot av myndigheters lån och placeringar i Statens internbank.
[3] I tabellen redovisas nettoutlåningen och räntorna på statsskulden i termer av hur de påverkar budgetsaldot. Tecknen är därmed omvända jämfört med redovisningen i tabell 9 och 10.
[4] Budgetsaldot med omvänt tecken är statens nettolånebehov.

Anm. 26:1 avser föregående prognos.

Källor: Riksgälden och SCB.

Den nya prognosen visar ett underskott i statens budget på 139 miljarder kronor 2026, 174 miljarder kronor 2027 och 141 miljarder kronor 2028 (se tabell 8 och diagram 4). För åren 2026 och 2027 innebär de nya prognoserna en upprevidering av budgetsaldot med sammantaget 91 miljarder kronor. Det motsvarar en lika stor minskning av statens nettolånebehov.

Diagram 4 Statens budgetsaldo 2019–2028

Miljarder kronor

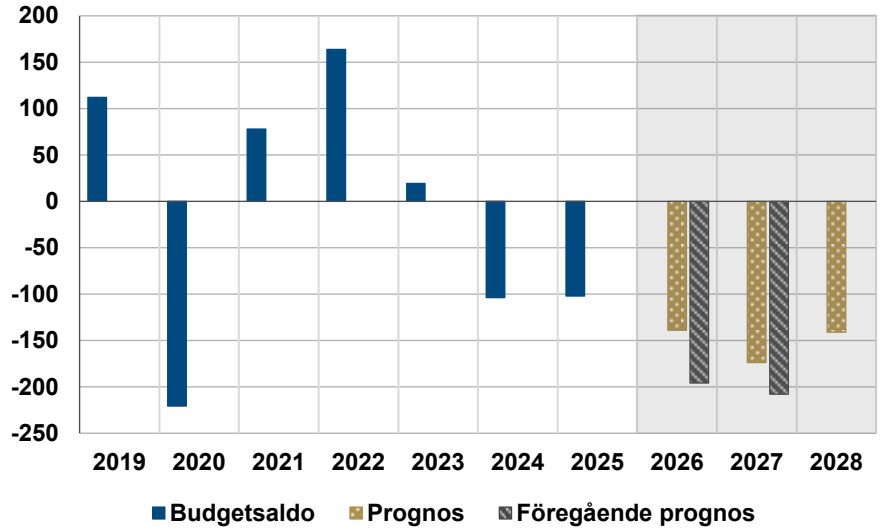

Källa: Riksgälden.

Diagram 5 visar hur förändringen i budgetsaldot fördelar sig på delarna. Revideringarna för respektive del förklaras i de kommande avsnitten.

Diagram 5 Prognosförändringar, påverkan på budgetsaldot

Miljarder kronor

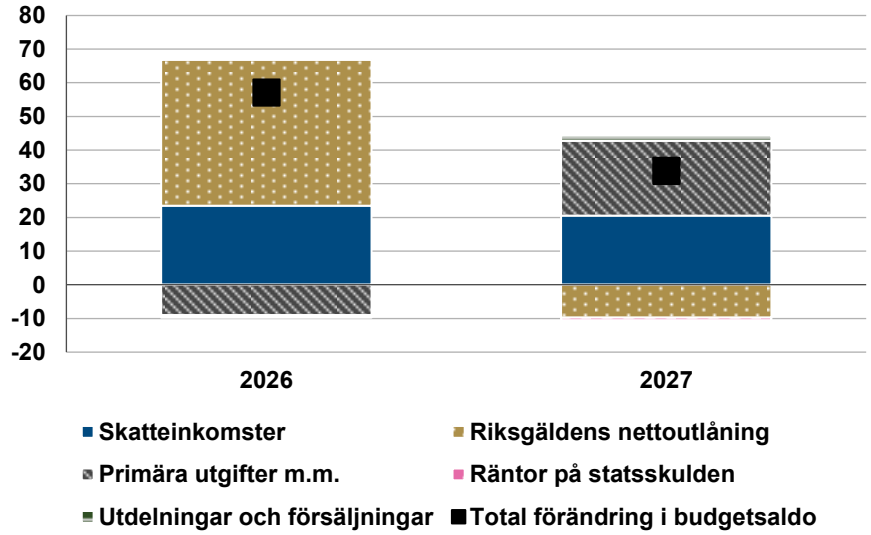

Anm. Diagrammet visar hur saldot förändras. Ett positivt belopp innebär att budgetsaldot stärks, medan ett negativt belopp betyder att saldot försvagas.

Källa: Riksgälden.

Statens skatteinkomster tar fart

Statens skatteinkomster ökar under 2026 och i än snabbare takt under 2027 och 2028. Ökningen drivs av den stigande aktiviteten i ekonomin, men takten dämpas av tillfälliga skattesänkningar framför allt i år och 2027. Jämfört med den förra prognosen är skatteinkomsterna uppreviderade. Utfallet har varit högre än väntat samtidigt som den starkare makroekonomiska utvecklingen bidrar till högre skatteinkomster.

Fakta

Vilka är statens skatteinkomster?

Riksgälden delar in statens skatteinkomster i löneskatter, konsumtionsskatter, företagsskatter och kompletterande skatt. Nedan följer en kort beskrivning av de olika skatteslagen

- Löneskatter består av summan av preliminär A-skatt och arbetsgivaravgifter, exklusive avgifter till ålderspensionssystemet och utbetalningar av kommunalskatter. Lönesumman påverkar löneskatterna genom preliminär A-skatt och arbetsgivaravgifter. Kommuner och regioner får preliminära belopp i utbetalningar av kommunalskatt från staten. När inkomsterna för ett kalenderår fastställs två år senare regleras differensen mot de preliminära utbetalningarna i en engångsbetalning (slutreglering).
- Konsumtionsskatter omfattar i huvudsak moms och punktskatter. Dessa påverkas av hushållens konsumtion och investeringar.

- I företagsskatter ingår bland annat bolagsskatt, särskild löneskatt och avkastningsskatt, som är en skatt på pensions- och kapitalförsäkringar.
- Kompletterande skatt består främst av nettot av in- och utbetalningar på skattekontot, och där debiteringen inte sker löpande. Det handlar delvis om flöden till följd av under- och överskott i samband med taxering, men kan även exempelvis vara kapitalplaceringar på skattekontot.

De största skatteinkomsterna för staten kommer från konsumtionsskatterna som står för cirka 50 procent av de totala inkomsterna. Minst bidrag kommer från den kompletterande skatten. Kompletterande skatt är däremot volatil, vilket medför att den ofta tydligt påverkar de prognosrevideringar som görs.

Bredare uppgång i skatteinkomsterna de kommande åren

I år är uppgången i statens skatteinkomster koncentrerad till inkomster från konsumtionsskatter och företagsskatter, medan samtliga skatteslag ökar nästa år och 2028.

Inkomsterna från konsumtionsskatter ökar under hela prognosperioden trots de tillfälliga skattesänkningarna på livsmedel och drivmedel. Framför allt är det inkomsterna från momsen som ökar till följd av den starkare makroekonomiska utvecklingen. Ökningen tilltar 2028 när livsmedelsmomsen återgår till sin tidigare nivå. Punktskatterna minskar däremot i år framför allt på grund av den sänkta elskatten samt de tillfälliga skattesänkningarna på drivmedel. Nästa år och 2028 ökar punktskatterna igen efter två år av minskade nivåer.

Inkomsterna från företagsskatter ökar mer under prognosåren än vad de gjort de senaste åren. Det är framför allt inkomsterna från bolagsskatt som bedöms öka mer än tidigare, vilket beror på stigande vinster för företagen. Även inkomsterna från avkastningsskatt bidrar till ökningen under 2027 och 2028.

Löneskatterna minskar däremot något i år. Det beror framför allt på tidigare beslutade skattesänkningar. Nästa år och 2028 ökar de i takt med att aktiviteten i ekonomin tilltar. Den tidigare ökningen av inkomsterna från kompletterande skatt har nu avstannat på en hög nivå. Utvecklingen pekar fortsatt mot en mer dämpad tillväxt framöver.

Prognosen för skatteinkomsterna är uppreviderad

Statens skatteinkomster är uppreviderad med cirka 20 miljarder kronor i år och 2027. Prognosen för inkomsterna från konsumtionsskatten står för ungefär hälften av revideringen. Det förklaras framför allt av ett starkare utfall för momsinkomsterna hittills i år samtidigt som den starkare makroekonomiska utvecklingen väntas fortsätta även under 2027. Den andra hälften av revideringen står inkomsterna från företagsskatter för. Uppreviderингen i år beror på ett starkare utfall, men där en del inbetalningar bedöms vara tillfälligt höga. Vinstutvecklingen

för företagen bedöms samtidigt bli starkare alla prognosåren vilket är den främsta orsaken till revideringarna.

Det är däremot mindre revideringar av inkomsterna från löneskatter och den kompletterande skatten. I kompletterande skatt ingår även kapitalplaceringar på skattekontot. Enligt SCB uppgick kapitalplaceringarna till 56 miljarder kronor i slutet av 2025, vilket är en uppskattning då det inte finns exakta siffror för kapitalplaceringarnas storlek. Vi bedömer att de förblir oförändrade i år vilket är i linje med utvecklingen av saldot på skattekontot som vi använder som en indikator på placeringarnas storlek (se diagram 6). Baserat på den relativt oförändrade totala ställningen på skattekontot behåller vi vårt antagande om oförändrade kapitalplaceringar under hela prognosperioden.

Diagram 6 Total ställning på skattekontot

Miljarder kronor

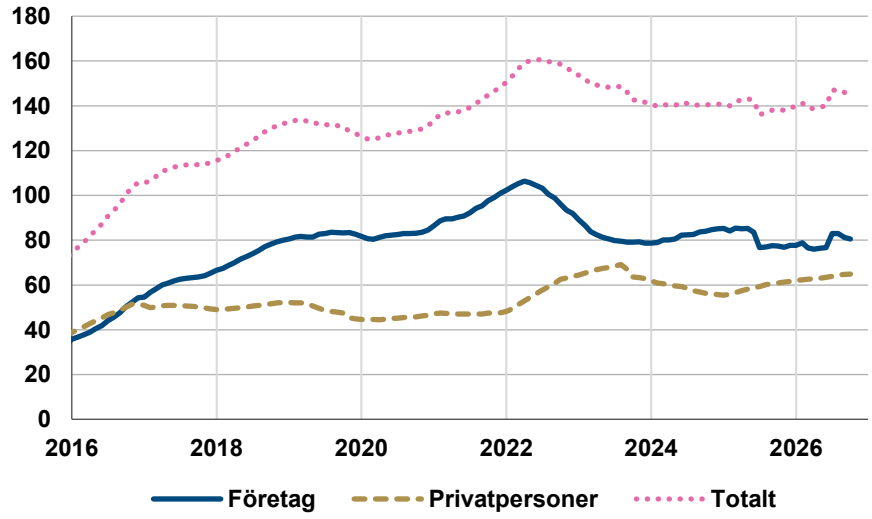

Anm. Den totala ställningen består i huvudsak av insättningar för att täcka framtida skattebetalningar och kapitalplaceringar. Det går dock inte att avgöra hur stor andel som är kapitalplaceringar. Diagrammet visar tolv månaders glidande medelvärde.

Källor: Riksgälden och Skatteverket.

Utgifterna stiger under prognosperioden

Statens primära utgifter ökar under prognosperioden. Det förklaras framför allt av tidigare beslutad finanspolitik. Ökningen är störst i år trots en dämpande effekt på cirka 20 miljarder kronor som kommer från inbetalningar från EU-faciliteten för återhämtning och resiliens. Inbetalningen av dessa medel räknas av från statens utgifter. Jämfört med den förra prognosen höjer Riksgälden utgifterna i år men sänker dem för 2027. Revideringarna drivs framför allt av utfall.

Fakta

Primära utgifter visar underliggande utveckling

Primära utgifter är Riksgäldens definition av statens utgifter som inte är räntor eller nettoutlåning. De är tänkta att visa den underliggande utgiftsutvecklingen. I de primära utgifterna räknas vissa inkomster av. Det gäller inkomster som inte kommer från skatter, utdelningar eller försäljningar av statliga tillgångar. Ett exempel är bidrag från EU. Dessa innebär med andra ord lägre primära utgifter.

Utgifterna stiger med tidigare finanspolitik

I år ökar utgifterna framför allt för den svenska försvarsutbyggnaden (se tabell 17 i tabellbilagan på sidan 43). Andra områden med högre utgifter är bland annat transport, där utgifterna stiger till följd av den tidigare beslutade infrastrukturpropositionen, samt socialförsäkringar där ett utökat tandvårdsstöd leder till högre utgifter.

Inbetalningar från EU-faciliteten för återhämtning och resiliens innebär emellertid att de primära utgifterna blir cirka 20 miljarder kronor lägre i år än vad som annars hade varit fallet. Betalningarna utgör den sista delen av stödet från EU:s gemensamma insats för att stärka medlemsländernas återhämtning efter pandemin. Totalt omfattade Sveriges del av EU-faciliteten drygt 39 miljarder kronor, av vilka Europeiska kommissionen betalade ut cirka 19 miljarder kronor 2025.

Under 2027 och 2028 fortsätter utgifterna att stiga men i en något lägre takt. Utgifterna inom transportområdet fortsätter att öka under båda åren medan försvarsutgifterna är ungefär oförändrade 2027 men stiger igen under 2028. Utgifterna för det militära stödet till Ukraina är på ungefär samma nivå alla år under prognosperioden. Även vårt oförändrade antagande om ofinansierad finanspolitik på 15 miljarder kronor per år 2027 och 2028 höjer utgiftsnivån, se fördjupningen nedan.

Fördjupning

Finanspolitik i prognosen

Riksgäldens nya prognos för budgetsaldot är baserad på regeringens budgetförslag fram till 28 maj 2026, samt ett antagande om ytterligare ofinansierade åtgärder för 2027 och 2028.

Då en ny regering inte har tillträtt efter de allmänna valen den 13 september 2026 har övergångsregeringen överlämnat en övergångsbudget för 2027 till riksdagen den 12 november 2026. Denna budget har utformats med utgångspunkt i den senaste beslutade budgetpropositionen. Huvudprincipen är att 2026 års anslagsnivå i budgeten för 2026 ska gälla också för budgeten 2027 med vissa undantag.

Riksgälden har i denna prognos inte beaktat åtgärderna i övergångsbudgeten då vår prognos baseras på utvecklingen fram till den 11 november 2026.

För 2027 och 2028 gör vi ett antagande om 15 miljarder kronor per år i ofinansierade finanspolitiska åtgärder. Åtgärderna läggs beräkningstekniskt in som utgifter, men ska inte tolkas som en prognos över hur de kommer att fördelas av riksdagen eller som Riksgäldens syn på hur de borde fördelas.

Gällande stödet till Ukraina och dess effekter på budgetsaldot utgår Riksgälden från Budgetpropositionen för 2026 och de extra ändringsbudgetar som beslutats om i riksdagen. Den ram som finns för i år, cirka 40 miljarder kronor, kommer enligt ändringsbudgetar att belasta budgetsaldot fram till 2034. Den ram som finns för nästa år är också på 40 miljarder kronor, vilka Riksgälden antar kommer att belasta budgetsaldot jämnt fördelat fram till 2034. Tillsammans bedömer därför Riksgälden att det samlade stödet, avseende de två utgiftsramarna, kommer att uppgå till cirka 10 miljarder kronor per år under Riksgäldens prognoshorisont 2026–2028. Det är 17 miljarder kronor lägre per år än i förra prognosen. En stor del av stödet bedöms belasta budgetsaldot efter prognosperioden.

Prognosrevideringarna för utgifterna går åt olika håll

Riksgälden reviderar upp prognosen för de primära utgifterna med närmare 10 miljarder kronor i år jämfört med den föregående prognosen. Prognosen för 2027 revideras i stället ner med cirka 20 miljarder kronor.

Utgifterna för det innevarande året revideras upp med anledning av högre utfall än väntat inom ett antal områden. Bland annat upprevideras utgifterna för det svenska försvaret, utgifter inom transportområdet samt utgifter för EU-avgiften. Detta motverkas av att det militära stödet till Ukraina revideras ner vilket beskrivs i fördjupningsrutan ovan. Även utgifterna inom utbildningsområdet revideras ner med anledning av lägre utfall. Dessa motverkande faktorer är också de största anledningarna till revideringarna 2027.

Riksgäldens nettoutlåning växer framöver

Nettoutlåningen har haft en begränsad påverkan på budgetsaldot under de senaste åren då stora flöden inom både inlåning och utlåning har motverkat varandra. Detta förändras framöver i samband med att flera myndigheter gör stora investeringar under de kommande åren, vilket kommer att tynga budgetsaldot. Vi har reviderat ned nettoutlåningen med totalt 34 miljarder kronor jämfört med föregående prognos (se tabell 9). Vad som ingår i nettoutlåningen beskrivs generellt i en faktaruta på nästa sida.

I år har nettoutlåningen haft en positiv effekt på budgetsaldot. Detta följer till stor del av att Försvarets materielverk (FMV) mottagit finansiering för 16 stridsflygplan av typen Gripen E till Ukraina. Leveranserna av dessa till FMV är planerade att ske 2029–2030. Utöver detta har inflödet av flaskhalsinkomster till Svenska Kraftnät

varit högre än väntat och nettoutlåningen till Fortifikationsverket och FMV har varit lägre än väntat. Samlat innebär detta en lägre nettoutlåning innevarande år.

Tabell 9 Riksgäldens nettoutlåning

Miljarder kronor

Nettoutlåning till myndigheter m.fl.	Utfall 2025	Prognos 2026	26:1 2026	Prognos 2027	26:1 2027	Prognos 2028
Utlåning till CSN	16	17	17	17	17	18
Utlåning till Trafikverket	2	2	4	2	3	5
Utomstatlig utlåning[1]	0	0	0	0	0	0
Vidareutlåning till Riksbanken	4	3	4	2	2	2
Övrig utlåning[2]	22	26	28	25	18	23
Utlåning totalt	**45**	**48**	**52**	**47**	**40**	**48**
Inlåning från CSN, kreditreserv m.m.	1	1	2	4	4	5
Inlåning från Resolutionsreserven	6	6	6	2	2	7
Inlåning från Premiepension, netto[3]	-3	1	-2	-1	-1	0
Utomstatlig inlåning[4]	3	2	-1	0	0	0
Övrig inlåning[2]	30	49	14	-22	-19	-26
Inlåning totalt	**37**	**59**	**20**	**-16**	**-13**	**-14**
Nettoutlåning	**8**	**-11**	**32**	**63**	**53**	**62**
Nettoutlåning exkl. vidareutlåning[5]	**4**	**-14**	**29**	**60**	**51**	**60**

[1] Med utomstatlig utlåning avses utlåning i svenska kronor till aktörer utanför myndighetssfären, t.ex. statliga bolag.
[2] Ut- och inlåning för Fortifikationsverket, FMV och Svenska kraftnät ingår i övrigposterna.
[3] Premiepension avser nettot av inbetalningar av avgifter och utbetalningar av medel samt övriga förvaltningskostnader.
[4] Med utomstatlig inlåning avses inlåning från aktörer utanför myndighetssfären, t.ex. EU-kontot.
[5] Vidareutlåning innefattar Riksgäldens utlåning till Riksbanken och andra utomstatliga aktörer.

Anm. 26:1 avser föregående prognos.

Källa: Riksgälden.

Under 2027 och 2028 ökar nettoutlåningen kraftigt och ger en betydande negativ effekt på budgetsaldot. Detta kan huvudsakligen förklaras av att utlåningen till flera myndigheter ökar. FMV och Fortifikationsverket planerar stora investeringar kopplade till försvaret under denna period. Även Trafikverket och CSN:s utlåning förväntas öka. Svenska kraftnäts inlåning väntas minska framöver i takt med att myndigheten använder sina ackumulerade flaskhalsinkomster för att finansiera betydande nätinvesteringar. Den minskade inlåningen bidrar då till ökad nettoutlåning.

Prognosen för nettoutlåningen är nedreviderad med 43 miljarder kronor innevarande år och uppreviderad med 10 miljarder kronor 2027. Revideringen

innevarande år beror till stor del på den ovan beskrivna inbetalningen av finansiering till FMV. Revideringen 2027 beror huvudsakligen på ökade investeringar kopplade till Fortifikationsverket och FMV.

Fakta

Riksgäldens nettoutlåning – en speciell utgiftspost

Riksgäldens nettoutlåning till myndigheter med flera är en post på statsbudgetens utgiftssida. När nettoutlåningen ökar, försvagas budgetsaldot. Det innebär att nettolånebehovet ökar. Nettoutlåningen är inte anslagsfinansierad och omfattas inte av det så kallade utgiftstaket. Den utgörs av förändringen av all ut- och inlåning i statens internbank på Riksgälden.

Nettoutlåningen avser dels löpande statlig verksamhet, som till exempel utbetalningar av studielån, insättningar till premiepensionssystemet och utlåning till infrastrukturinvesteringar, dels poster som vidareutlåning till utomstatliga aktörer. Eftersom dessa poster kan beslutas med kort varsel, kan nettoutlåningen variera stort mellan åren.

Högre räntebetalningar 2028 då en realobligation förfaller

Riksgälden räknar med att räntebetalningarna på statsskulden uppgår till 28 miljarder kronor i år och 35 miljarder kronor nästa år, för att öka till 57 miljarder kronor år 2028. Att räntebetalningarna 2028 är ovanligt stora beror på en utbetalning av inflationskompensation på cirka 20 miljarder kronor när en real statsobligation förfaller.

Räntebetalningarna är oförändrade i år och upprevideradе med en miljard kronor 2027 jämfört med förra prognosen till följd av ett högre ränteläge. Riksgälden använder implicita terminsräntor i prognoserna för statens räntebetalningar. Beräkningen utgår från avkastningskurvor per den 30 oktober 2026. För beräkning av valutakurseffekter använder vi stoppkurser från samma datum.

Diagram 7 Räntebetalningar 2019–2028

Miljarder kronor

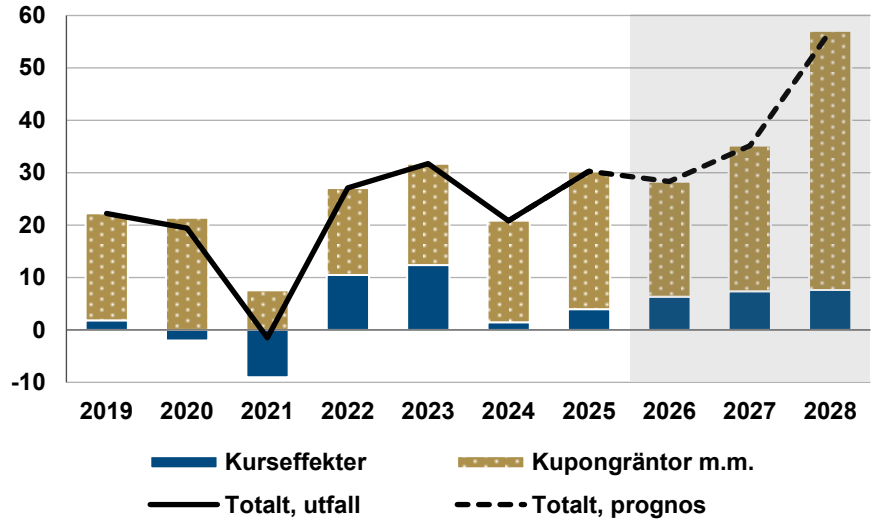

Källa: Riksgälden.

Sverige har i ett internationellt perspektiv låga räntebetalningar på statsskulden i förhållande till BNP. De uppgick till cirka 0,5 procent av BNP i slutet av 2025, vilket innebär en relativt liten belastning på de offentliga finanserna. I fördjupningen ”Ränteutgifter och ekonomisk utveckling” på sidan 41 beskriver vi samspelet mellan Riksgäldens upplåningsstrategi och statens ränteutgifter.[1]

Tabell 10 Räntebetalningar på statsskulden

Miljarder kronor

Räntebetalningar på statsskulden	Utfall 2025	Prognos 2026	26:1 2026	Prognos 2027	26:1 2027	Prognos 2028
Ränta på lån i svenska kronor	31	32	30	37	34	57
Ränta på lån i utländsk valuta	0	-1	0	-2	0	-1
Realiserade valutadifferenser	0	-3	-2	0	0	1
Summa räntor på statsskulden	**31**	**28**	**28**	**35**	**34**	**57**

Anm. 26:1 avser föregående prognos.

Källa: Riksgälden.

Statsskulden ökar från en låg nivå

Budgetunderskott medför att statsskulden ökar under de kommande åren. Hur statens budgetsaldo påverkar statsskulden framgår i tabell 19 i tabellbilagan.

[1]Vid beräkning av nettolånebehovet använder vi begreppet räntebetalningar som baseras på likviddag medan i rutan nedan används begreppet utgifter som baseras på affärsdag.

I slutet av 2025 var statsskulden 1 244 miljarder kronor, vilket motsvarar 19 procent av BNP. Riksgälden beräknar att den ökar till 1 378 miljarder kronor 2026, 1 545 miljarder kronor 2027 och 1 666 miljarder kronor 2028 (se diagram 8). Det innebär en statsskuldskvot på 22 procent av BNP i slutet av 2028.

Diagram 8 Statsskuldens utveckling

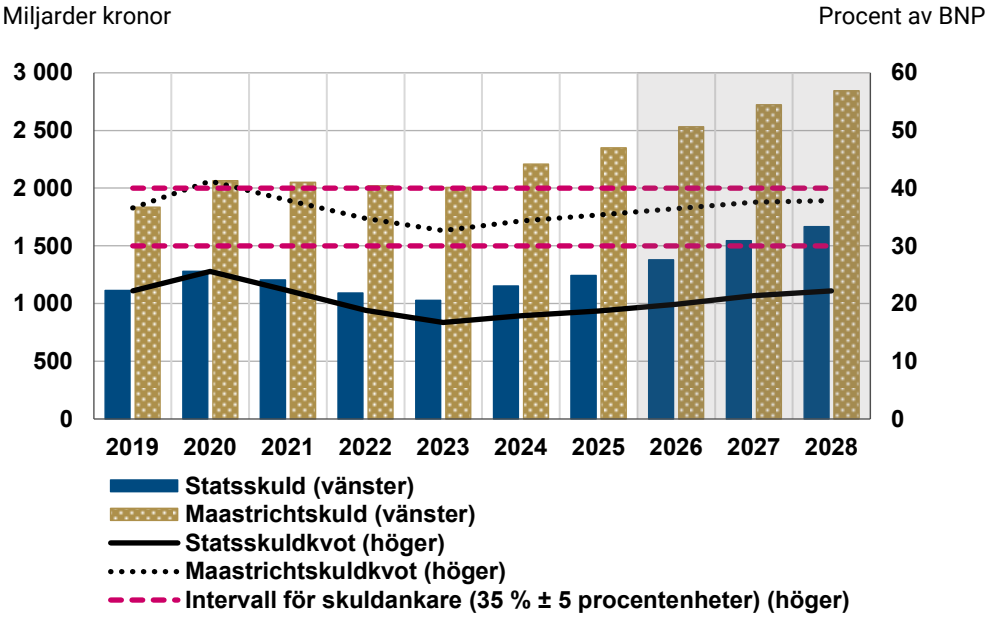

Källor: Riksgälden och SCB.

Hela den offentliga förvaltningens skuld, även kallad Maastrichtskulden, ökar enligt Riksgäldens beräkning från 35 procent av BNP i slutet av 2025 till 38 procent i slutet av prognosperioden. Den närmar sig därmed den övre gränsen av intervallet för skuldankaret i det finanspolitiska ramverket, vilket är 35 procent (± 5 procentenheter). Den största delen av ökningen utgörs av statsskulden. Måttet omfattar den konsoliderade skulden för den offentliga förvaltningen, se faktarutan på nästa sida. Inklusive den aviserade valutaupplåningen för Riksbanken skulle Maastrichtskulden precis överstiga den övre gränsen för intervallet, för mer information se fördjupningen ”Det finanspolitiska ramverket och statsskulden” på nästa sida.

Fakta

Olika sätt att mäta statsskulden

- **Okonsoliderad statsskuld:** Måttet redovisas av Riksgälden och visar statens totala skulder, alltså bruttoskulden. Det inkluderar alla lån som Riksgälden har tagit upp för statens räkning, oberoende av vem som äger skulderna. Skulden redovisas till nominellt slutvärde, enligt EU-principer.

- **Konsoliderad statsskuld:** Vissa myndigheter äger statsobligationer och statsskuldväxlar, vilket räknas bort i den konsoliderade statsskulden (med undantag för Riksbankens innehav). Detta mått ger en helhetsbild av statens

ekonomiska ställning och används i regeringens budgetproposition och i årsredovisningen för staten. Statskontoret ansvarar för att beräkna detta mått.

- **Maastrichtskulden:** Detta är ett internationellt jämförelsemått som mäter den konsoliderade bruttoskulden för hela den offentliga förvaltningen, inklusive kommuner, regioner och pensionssystemet. Statistikmyndigheten SCB publicerar detta mått. Enligt EU-regler ska Maastrichtskulden inte överstiga 60 procent av BNP. I Sverige har riksdagen beslutat att riktmärket för skulden, det så kallade skuldankaret, är 35 procent av BNP.

Risker för prognosavvikelser åt båda håll

Den ekonomiska utvecklingen har stor betydelse för utvecklingen av budgetsaldot och statsskulden. En sämre eller bättre konjunktur än vad som ligger i prognosen påverkar normalt sett skatteinkomsterna mer än utgifterna, som vanligtvis är enklare för staten att styra. Som framgår i föregående kapitel överväger riskerna att den makroekonomiska utvecklingen blir sämre än den som ligger i prognosen och därmed att budgetsaldot blir svagare.

Riskbilden kopplad till utgifterna är mer balanserad. Det finns ett flertal osäkerheter kopplade till utvecklingen av statens utgifter, bland annat om hur snabbt utgifter inom försvaret kan komma att realiseras. Osäkerheten om den framtida finanspolitiken är även förhöjd då regeringsbildning pågår. En ytterligare osäkerhet gäller flöden inom nettoutlåningen där tidsplanen och nivåerna för myndigheters investeringar kan komma att ändras. Dessa osäkerheter kan exempelvis kopplas till utvecklingen av Svenska kraftnäts flaskhalsinkomster och nätinvesteringar, samt leveranser och beställningar kopplade till FMV.

Fördjupning

Det finanspolitiska ramverket och statsskulden

Sverige har ett finanspolitiskt ramverk som syftar till att säkerställa långsiktigt hållbara offentliga finanser. Varannan mandatperiod ser en parlamentarisk kommitté över ramverket. Ett resultat av den senaste översynen är att gå från ett överskottsmål till ett balansmål för sparandet i den offentliga förvaltningen. Den nya målnivån träder i kraft 2027. Här beskriver Riksgälden ramverket med fokus på statens del i den offentliga förvaltningen.

Ramverket har sitt ursprung i den ekonomiska krisen i Sverige på 1990-talet och består i dag av flera delar: budgetpolitiska mål, en stram statlig budgetprocess, principer för finanspolitisk konjunkturstabilisering, öppenhet och tydlighet samt extern uppföljning. De budgetpolitiska målen innefattar ett mål för den offentliga förvaltningens finansiella sparande, ett riktmärke för den offentliga skulden (det så kallade skuldankaret), ett utgiftstak och ett kommunalt balanskrav. I den offentliga förvaltningen ingår staten, ålderspensionssystemet samt kommuner och regioner (se figur 2).

Figur 2 De budgetpolitiska målens tillämpningsområden

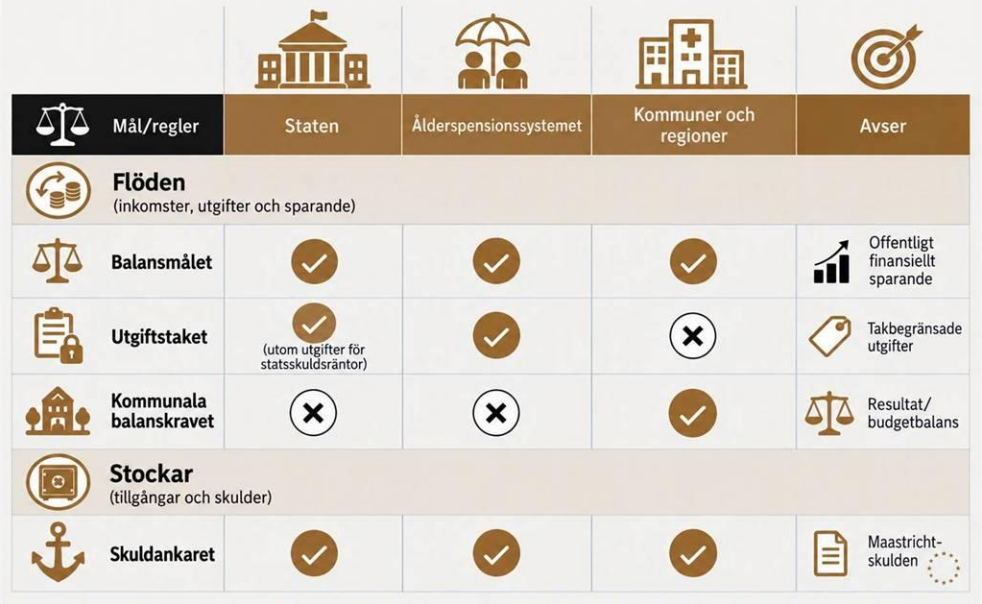

Anm. Copilot Chat har använts som stöd för illustration.

Källor: Skr. 2025/26:76, SOU 2024:76, SOU 2016:67 och Riksgälden.

Överskottsmål blir balansmål 2027

Den senaste översynen av det finanspolitiska ramverket genomfördes i form av en parlamentarisk utredning under 2024 och resulterade i beslut från regering och riksdag under 2025 om vissa förändringar.

En central förändring är att målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande ändras från att sparandet ska uppgå till ett överskott på 1/3 procent av BNP över en konjunkturcykel till att det i genomsnitt ska vara i balans, det vill säga 0 procent, över en konjunkturcykel. Målnivån har förändrats vid några tillfällen sedan det beslutades 1994, beroende på hur särskilt bedömningen om den långsiktiga hållbarheten i de offentliga finanserna har utvecklats. Det nya balansmålet gäller från och med 2027 och tills vidare. Översyner av det finanspolitiska ramverket ska enligt praxis göras varannan mandatperiod, det vill säga vart åttonde år, vilket skulle innebära att nästa sker 2032. Om nästa översyn skulle resultera i beslut om att ändra den nuvarande målnivån, skulle den nya nivån träda i kraft 2035.

Skuldankaret i ramverket ligger kvar oförändrat efter den senaste översynen. Riktmärket för den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld (Maastrichtskulden) är således fortsatt 35 procent av BNP. Om denna skuldkvot avviker uppåt eller nedåt med mer än 5 procentenheter ska regeringen, som tidigare, förklara i en skrivelse till riksdagen vad som har orsakat avvikelsen och hur den ska hanteras. Riksdagens finansutskott kan besluta om en offentlig utfrågning av finansministern om skuldsituationen.

Riktmärket för vad som ska räknas som en tydlig avvikelse från målet för den offentliga förvaltningens finansiella sparande har förtydligats. Den nya definitionen

av en tydlig avvikelse är att det så kallade strukturella sparandet, det vill säga det finansiella sparandet justerat för konjunktur- och engångseffekter, avviker från målnivån med mer än 0,5 procent av potentiell BNP. Därutöver har ramverket kompletterats med uttalade principer för finanspolitisk konjunkturstabilisering. Sådana principer ska öka förutsägbarheten i den förda politiken, vilket ska stärka samspelet mellan finans- och penningpolitiken.

Statsskulden och statsskuldsräntorna i ramverket

Skuldankaret gäller alltså för den konsoliderade bruttoskulden i hela den offentliga förvaltningen. Statsskulden, som är den skuld som Riksgälden förvaltar, utgör den största delen. Statens andel av den offentliga förvaltningens skuld har dock kontinuerligt blivit mindre de senaste decennierna.

Både skulden och det finansiella sparandet påverkas av om statens utgifter överskrider statens inkomster. Det finns därför ett tak för utgifterna i staten (där räntorna på statsskulden inte är inkluderade) och i ålderspensionssystemet. Utgiftstaket avser däremot inte kommuner och regioner. De omfattas i stället av det kommunala balanskravet, som innebär att de ska budgetera så att intäkterna överstiger kostnaderna.

Räntorna på statsskulden behandlas delvis annorlunda än många andra utgifter i det finanspolitiska ramverket och omfattas därför inte av utgiftstaket. Det beror på att de i hög grad påverkas av marknadsräntor och tidigare upplåningsbeslut och därmed är svåra att styra genom den årliga budgetprocessen.

Däremot ingår ränteutgifterna i beräkningen av det offentliga finansiella sparandet. Ökade ränteutgifter innebär att sparandet försämras, medan lägre ränteutgifter får motsatt effekt. Ränteutgifterna påverkar också skuldsättningen över tid. Om staten behöver låna för att finansiera sina räntebetalningar ökar skulden, medan lägre ränteutgifter minskar upplåningsbehovet.

Sammantaget påverkar ränteutgifterna alltså bedömningen både av om sparandet är i linje med målet och av om skulden utvecklas i enlighet med skuldankaret.

Gradvis ökat obligationsutbud

Mot bakgrund av stora kommande obligationsförfall och fortsatt budgetunderskott är Riksgäldens plan att gradvis öka utbudet av statsobligationer oförändrad. Däremot minskar vi den kortfristiga upplåningen jämfört med förra prognosen och tar bort det planerade valutalånet 2027, eftersom underskottet blir mindre än tidigare väntat.

Den nya prognosen för budgetsaldot innebär att nettolånebehovet minskar med sammanlagt 91 miljarder kronor för 2026 och 2027 jämfört med förra prognosen. Även volymen förfall är lägre till följd av minskad kortfristig finansiering. Vi räknar med ett totalt upplåningsbehov på 600 miljarder kronor 2026, 554 miljarder kronor 2027 och 633 miljarder kronor 2028. I dessa siffror ingår inte den aviserade valutaupplåningen för Riksbanken som vi beskriver i fördjupningen ”Effekter av aviserad valutaupplåning för Riksbanken” på sidan 39.

Utvecklingen av upplåningsbehovet och dess delar, både mellan åren och jämfört med föregående prognos, framgår av diagram 9. Hur upplåningsbehovet finansieras framgår av tabell 11 och diagram 10.

Tabell 11 Upplåningsplan

Miljarder kronor

Upplåningsplan	Utfall 2025	Prognos 2026	26:1 2026	Prognos 2027	26:1 2027	Prognos 2028
Statsskuldväxlar	173	243	238	173	233	225
Likviditetsförvaltningsinstrument	137	110	173	136	151	138
Summa upplåning penningmarknad	**310**	**353**	**411**	**308**	**383**	**363**
Nominella statsobligationer	118	219	220	240	240	264
Realobligationer	6	6	6	6	6	6
Obligationer i utländsk valuta	41	22	19	0	19	0
Summa upplåning kapitalmarknad	**165**	**247**	**245**	**246**	**265**	**270**
Total upplåning	**475**	**600**	**656**	**554**	**648**	**633**

Anm. Upplåning på penningmarknaden motsvarar utestående stock per sista december. 26:1 avser föregående prognos.

Källa: Riksgälden.

Även om prognosen för nettolånebehovet är lägre än i föregående prognos är det totala upplåningsbehovet fortsatt stort – och det ökar 2028, med både budgetunderskott och flera obligationsförfall. Riksgälden väljer därför att behålla den planerade ökningen i nominella statsobligationer 2027 och därefter öka den årliga emissionsvolymen ytterligare under 2028.

Däremot minskar den kortfristiga upplåningen till följd av det nedreviderade nettolånebehovet. Det leder till att en mindre andel av skulden behöver refinansieras på kort sikt och Riksgälden fortsätter därmed att omfördela en del av upplåningen från penningmarknaden till kapitalmarknaden. Justeringen av sammansättningen i skulden är ett led i Riksgäldens hantering av likviditetsrisker.

Den sedan tidigare aviserade omfördelningen från realt till nominellt fortsätter även den under prognosåren. Planen för realobligationer ligger därmed fast och Riksgälden planerar att ge ut en ny realobligation under 2028. Riksgälden planerar inte heller längre att ge ut någon valutaobligation under prognosperioden.

De strategier som ligger till grund för hur Riksgälden gör avvägningar mellan olika skuldinstrument och löptider i låneplaneringen går att läsa på Riksgälden.se.

Diagram 9 Totalt upplåningsbehov

Miljarder kronor

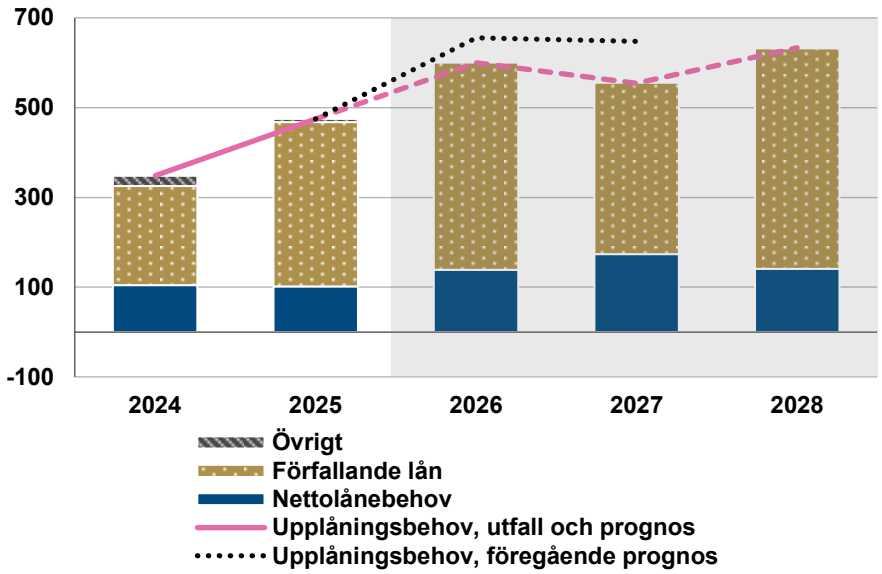

Anm. Nettolånebehovet är budgetsaldot med omvänt tecken. I posten ”Övrigt” ingår bland annat en justering för att nettolånebehovet avser likviddag och upplåningen avser affärsdag.

Källa: Riksgälden.

Diagram 10 Statsskulden fördelad på skuldinstrument

Miljarder kronor

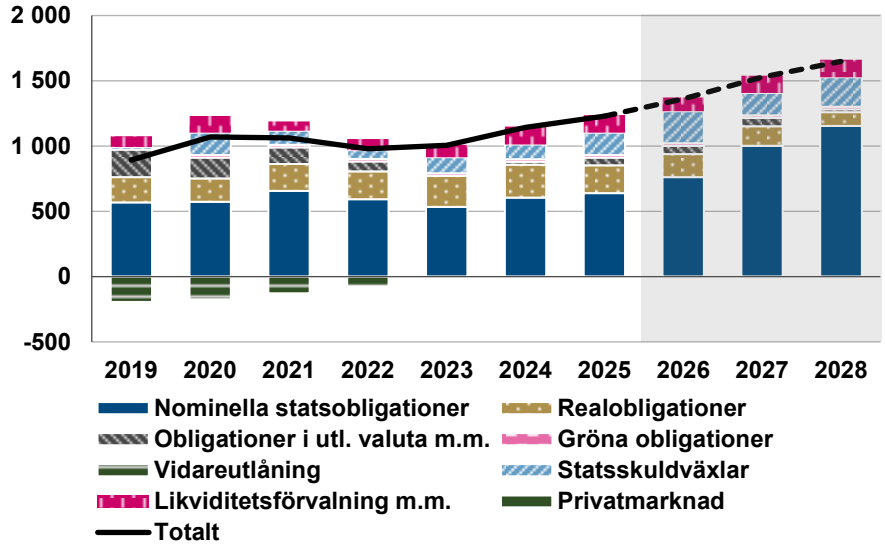

Anm. Statsskulden inklusive vidareutlåning och förvaltningstillgångar. Beloppet i diagrammet avser utestående stock vid utgången av året. Stocken av statsskuldväxlar och likviditetsförvaltning varierar under åren på grund av förändringar i budgetsaldot och är extra stor vid slutet av året eftersom staten i regel har stora underskott i december.

Källa: Riksgälden.

Gradvis ökning av nominella statsobligationer

Riksgälden planerar att gradvis öka utbudet av nominella statsobligationer. Vi fortsätter att emittera 5 miljarder kronor i veckovisa auktioner under 2026 och 2027, för att sedan öka till 6 miljarder kronor per emissionstillfälle under 2028.

Nästa år introducerar Riksgälden som tidigare aviserats en ny statsobligation, SGB 1069 med förfall 10 februari 2038. Introduktionen kommer att ske via syndikering den 21 april 2027 och emissionsvolymen är planerad till 20 miljarder kronor.

Den planerade årsvolymen för 2026 och 2027 ligger fast och uppgår till 219 miljarder kronor respektive 240 miljarder kronor. Under 2028 ökar årsvolymen ytterligare till 264 miljarder kronor.

Riksgälden kommer att genomföra huvuddelen av auktionerna i det tioåriga segmentet och i de två- och femåriga referenslånen (se tabell 12). Detta är i linje med strategin att låna på ett transparent och förutsägbart sätt med fokus på att bygga upp referenslånen i nominella statsobligationer. Fördelningen av den totala emissionsvolymen under 2027 i olika löptider framgår av diagram 11.

För mer information om vilka volymer vi planerar att emittera i olika löptidskategorier i auktionerna fram till nästa rapport, se tabell 2 i sammanfattningen eller tabell 22 i avsnittet ”Marknadsinformation”.

Tabell 12 Referenslån

Referenslån	2-årigt	5-årigt	10-årigt
Nuvarande	1060	1056	1068
Från 2026-12-16	1061	-	-
Från 2027-06-16	-	-	1069

Anm. Referenslån i den elektroniska interbankmarknaden är de lån som ligger närmast två, fem eller tio år i löptid. Referenslånen ändras vid IMM-datum, det vill säga tredje onsdagen i mars, juni, september och december. Datum för ändring av referenslån avser likviddag.

Källa: Riksgälden.

Diagram 11 Fördelning av utbud i auktioner av statsobligationer 2027

Procent

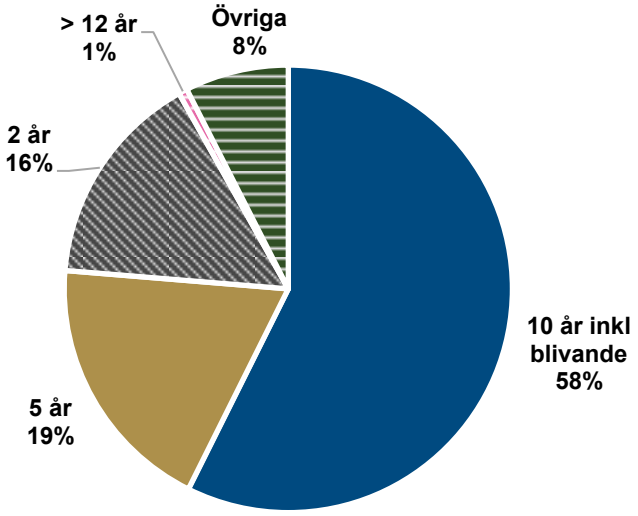

Anm. Diagrammet illustrerar hur den sammanlagda volymen i Riksgäldens auktioner (inklusive syndikeringen) under 2027 fördelas i olika löptidskategorier. I kategorin ”Övriga” ingår obligationer som tidigare varit 10-åriga referenslån och ännu inte ingår i 5- eller 2-årskategorierna.

Källa: Riksgälden.

När skulden stiger under flera år ökar även upplåningen i nominella statsobligationer, det innebär att förfallen av dessa successivt blir allt större över tid. Ser vi till kapitalmarknaden som helhet uppgår förfallen under 2028 till 183 miljarder kronor, fördelat på en statsobligation, en realobligation samt två valutalån (se diagram 12). Att förfallen då är större än året innan innebär att nettoutbudet minskar mellan 2027 och 2028, trots att upplåningen på kapitalmarknaden alltså ökar. Diagram 10 visar att andelen upplåning på kapitalmarknaden följer skuldens utveckling över tid.

Diagram 12 Upplåning och förfall på kapitalmarknaden

Miljarder kronor

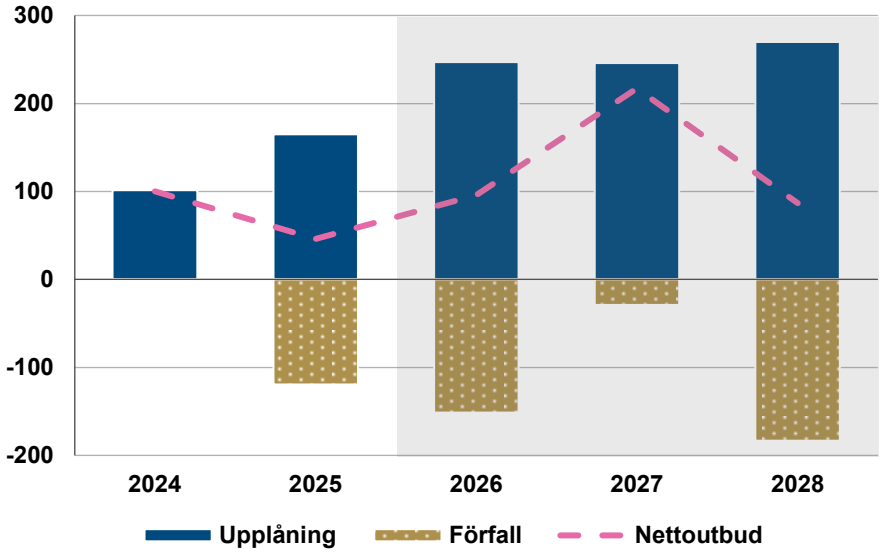

Anm. Kapitalmarknaden inkluderar nominella statsobligationer, gröna obligationer, realobligationer, och obligationer i utländsk valuta. I förfall ingår även netto av byten.

Källa: Riksgälden.

Ny realobligation under 2028

Riktlinjerna för statsskuldens förvaltning anger att den utestående volymen i realobligationer ska minska fram till 2029. Enligt planen fortsätter Riksgälden emittera realobligationer i regelbundna auktioner och emissionsvolymen ligger kvar på 6 miljarder kronor (se diagram 13). Under 2028 planerar Riksgälden att ge ut en ny realobligation SGB IL 3117 med förfall 2043.

Med denna plan bedömer vi att vi på ett ändamålsenligt sätt når målnivån enligt regeringens riktlinjer som är en utestående volym på cirka 80 miljarder kronor 2029. För mer information om riktlinjerna se fördjupningen ”Tydligare styrning av statsskuldens löptid” på sidan 37. Vi fortsätter utvärdera vägen mot målet under kommande år och justerar emissionsvolymen samt erbjuder byten vid behov.

Diagram 13 Utestående volym av realobligationer

Miljarder kronor

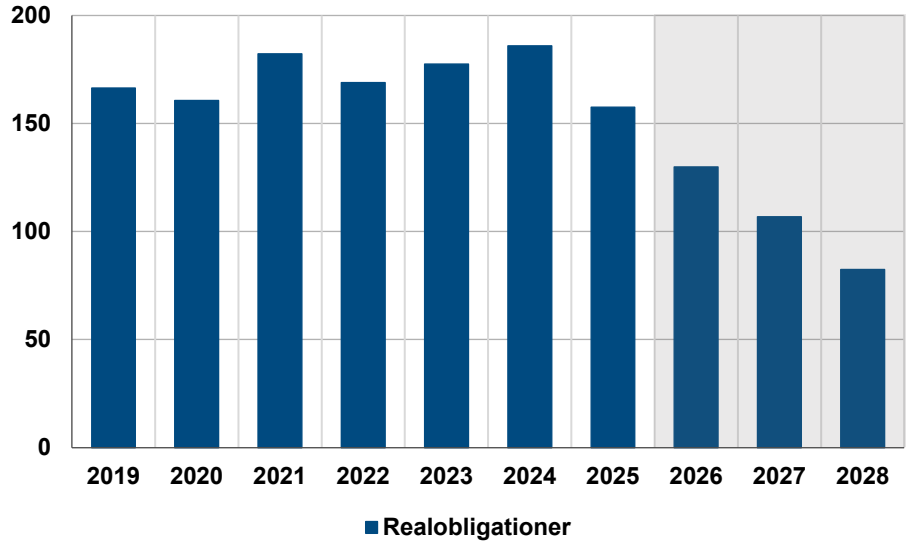

Anm. Utstående volym i nominella termer per årsslut.

Källa: Riksgälden.

Inga obligationer i utländsk valuta för egen räkning

Riksgälden hade tidigare planerat att ge ut ett lån under 2027 men eftersom lånebehovet minskar avstår vi från det lånet. Vi planerar inte heller att ge ut ett lån i utländsk valuta för egen räkning under 2028. Däremot kan Riksgälden komma att ge ut flera valutaobligationer för Riksbankens räkning, om de beslutar enligt den aviserade planen för ändrad finansiering av valutareserven, se fördjupningen på sidan 39.

För staten är obligationslån i utländsk valuta en flexibel upplåningsform som kan anpassas utifrån hur lånebehovet utvecklas. På så sätt är de ett komplement till den korta upplåningen men med lägre refinansieringsrisk. Vi ger även ut certifikat i utländsk valuta (commercial paper) i likviditetsförvaltningen. Valutaupplåning innebär inte valutaexponering i statsskulden eftersom vi valutasäkrar upplåningen.

Utbudet av statsskuldväxlar minskar

Riksgälden justerar ner emissionsvolymen för statsskuldväxlar över hela prognosperioden men nedrevideringen är störst under 2027. Det beror dels på det lägre nettolånebehovet, dels på en omfördelning mellan statsskuldväxlar och likviditetsförvaltning för att bättre matcha statens betalningar.

Den utestående stocken statsskuldväxlar beräknas uppgå till 243 miljarder kronor i slutet av 2026, för att sedan minska till 173 miljarder kronor nästa år och landa på 225 miljarder kronor i slutet av 2028. Det kan jämföras med föregående prognos, där den planerade utestående volymen uppgick till 238 miljarder kronor respektive 233 miljarder kronor i slutet av 2026 och 2027 (se diagram 14).

Diagram 14 Stock av statsskuldväxlar

Miljarder kronor

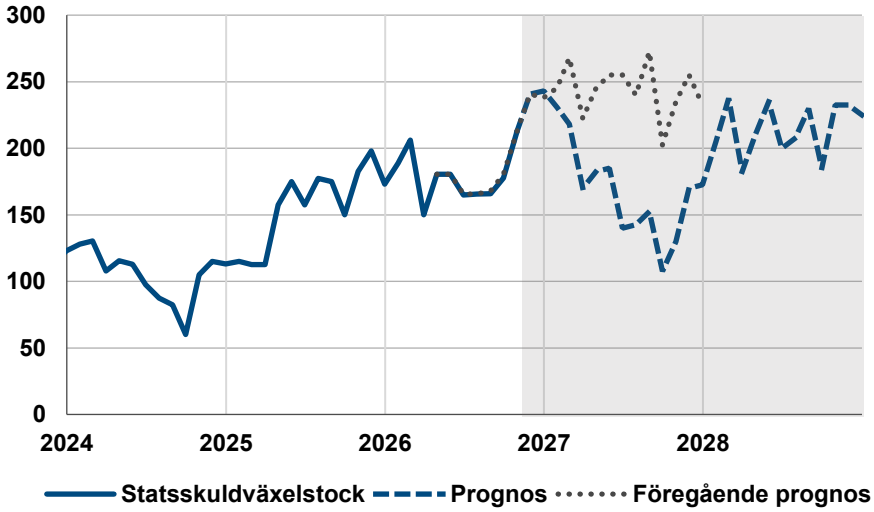

Källa: Riksgälden.

Riksgälden fortsätter att ge ut en ny tolvmånadersväxel med förfall på ett IMM-datum (tredje onsdagen i mars, juni, september och december). En nyhet är att introduktionen kommer att flyttas till första tillfället i efterliggande månad (januari, april, juli och oktober). Precis som tidigare introduceras nya tremånadersväxlar som förfaller i de övriga månaderna.

Riksgälden kommer även göra anpassningar i auktionsschemat för att möjliggöra ett emissionstillfälle samma vecka som en statsskuldväxel förfaller. Tidigare har auktioner i statsskuldväxlar genomförts varannan vecka, men framöver kommer intervallet mellan auktionstillfällena vara 7 eller 14 dagar.

För att bättre matcha statens betalningar kommer Riksgälden vid enstaka tillfällen hålla auktioner i befintliga statsskuldväxlar med en återstående löptid på ca 1 eller 2 månader. Se tabell 25 i avsnittet ”Marknadsinformation” för mer information om auktionsdatum och vilka växlar vi kommer att introducera.

Den planerade volymen i de enskilda auktionerna varierar inom intervallet 5–25 miljarder kronor. Riksgälden planerar volymerna i enskilda auktioner av statsskuldväxlar utifrån säsongsmönster i statens betalningar samt förfall. Vid behov kan vi sedan justera ytterligare inför varje enskild auktion beroende på hur betalningarna utvecklas. Det innebär liksom tidigare att besluten vi fattar en vecka före auktionen kan avvika från de planerade volymerna i auktionsschemat.

Diagram 15 Likviditetsförvaltningen

Miljarder kronor

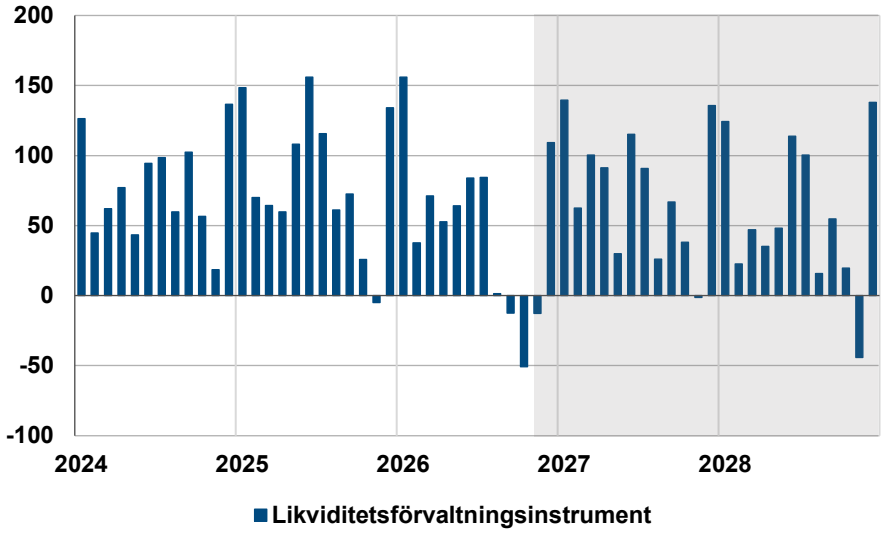

Anm. Nominellt belopp till aktuell valutakurs inklusive förvaltningstillgångar den sista dagen varje månad. Positivt belopp innebär lånebehov och negativt belopp innebär kassaöverskott.

Källa: Riksgälden.

Det upplåningsbehov som återstår efter de planerade emissionerna av statsskuldväxlar och obligationer finansierar Riksgälden inom likviditetsförvaltningen. Där kan vi bland annat ge ut växlar löpande (on tap) och certifikat (commercial paper) i utländsk valuta. I denna plan är volymen likviditetsförvaltningsinstrument vid slutet av respektive år lägre än i den tidigare planen.

Det är stora variationer inom likviditetsförvaltningen, både mellan månader och dagar (se diagram 15). De belopp som lånas upp inom likviditetsförvaltningen justeras löpande efter hur budgetsaldot och den ordinarie upplåningen utvecklas.

Fakta

Tydligare styrning av statsskuldens löptid

Regeringen har beslutat om riktlinjer för hur statsskulden ska förvaltas från och med 2027. Beslutet var i linje med Riksgäldens förslag och innebär förändringar i styrningen av löptiden. Ett riktvärde med ett avvikelseintervall kommer att ersätta det tidigare löptidsintervallet. Beslutet innebär även oförändrad styrning av statsskuldens sammansättning.

Enligt regeringens beslut ska riktvärdet för statsskuldens löptid vara 4,75 år mätt som genomsnittlig räntebindningstid (average time to refixing, ATR), vilket är detsamma som mitten av det tidigare löptidsintervallet. Regeringen har även beslutat ett avvikelseintervall på ± 1,0 år, vilket motsvarar 3,75–5,75 år och är något snävare än det tidigare löptidsintervallet. Avvikelseintervallet är främst till för

att hantera varierande lånebehov och prognososäkerheter, vilket skapar förutsättning för förutsägbarhet i obligationsutbudet.

Enligt riktlinjerna ska sammansättningen av statsskulden huvudsakligen utgöras av nominell skuld i kronor. Den reala kronskulden ska minska successivt och uppgå till en målnivå på cirka 80 miljarder kronor vid utgången av 2029.

Enligt ett tidigare beslut ska den strategiska valutaexponeringen i skulden vara avvecklad och anta riktvärdet noll från och med 2027. Det nya riktvärdet för den strategiska valutaexponeringen betyder inte att Riksgälden ska sluta låna i utländsk valuta. Det innebär inte heller att den faktiska valutaexponeringen i statsskulden alltid kommer att vara noll, eftersom den även påverkas av Riksgäldens hantering av statliga valutaflöden och valutarisker.

Regeringen har även beslutat att avsnittet om att ta positioner i utländska valutor och räntor samt i kronans valutakurs ska strykas. Eftersom statsskuldens strategiska valutaexponering ska vara noll framöver är det inte längre motiverat att ta valutapositioner i syfte att minska kostnaden för statsskulden. Riksgälden får däremot behålla ett mindre mandat att ta positioner i utländska valutor och räntor för att bidra till en god låneberedskap.

Tabell 13 Viktiga datum fram till nästa rapport

Datum	Tid	Aktivitet
21 april 2027		Syndikering av SGB 1069
27 maj 2027	09.30	Statsupplåningsrapport 2027:1

Planens effekter på statsskuldens löptid

Riksgälden planerar upplåningen så att vi styr löptiden, mätt som genomsnittlig räntebindningstid (average time to refixing, ATR) mot 4,75 vilket är det riktvärde regeringen beslutat om i de riktlinjer som gäller från och med 2027 (se diagram 16). För mer information om regeringens riktlinjebeslut se fördjupningen ovan.

Diagram 16 Statsskuldens löptid

År

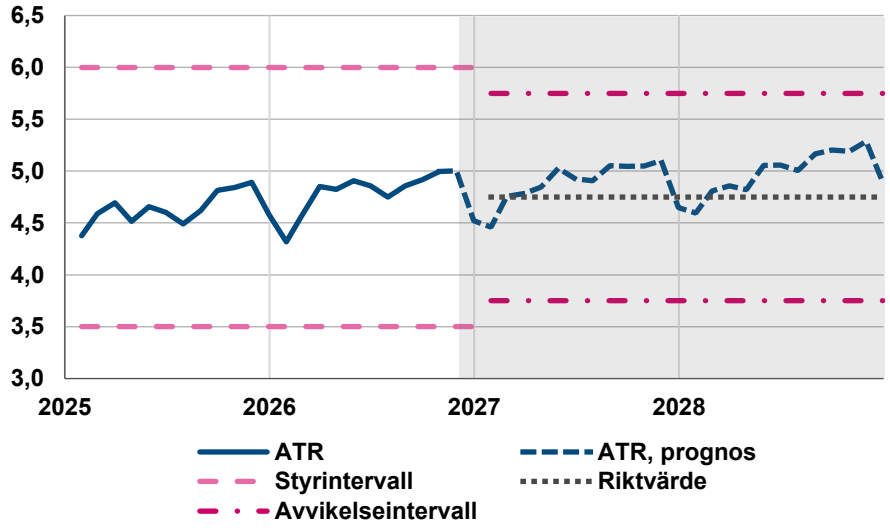

Anm. Från och med januari 2025 mäter Riksgälden löptiden som genomsnittlig räntebindningstid (average time to refixing, ATR). Prognos visar den sista dagen för respektive månad medan utfall visas som månadsmedel. De rosa streckade linjerna anger styrintervallet för löptiden i regeringens riktlinjer fram till slutet av 2026. Från och med 2027 gäller enligt regeringens riktlinjer att löptiden i stället styrs mot ett riktvärde med avvikelseintervall.

Källa: Riksgälden.

Fördjupning

Effekter av aviserad valutaupplåning för Riksbanken

Riksbanken planerar att återgå till att finansiera en del av valutareserven med valutalån via Riksgälden, i stället för på egen hand med kronor. Enligt Riksbankens besked handlar det om lån i utländsk valuta på motsvarande 200 miljarder kronor. Den planerade förändringen kommer att påverka statens finanser på flera sätt.

Riksbanken gick ut med beskedet den 4 november om planen att förändra finansieringen av valutareserven med start under 2027, för att minska valutarisken på Riksbankens balansräkning. Det skulle innebära en återgång till hur delar av valutareserven finansierades mellan 2009 och 2023 (då det sista valutalånet för Riksbanken förföll). Förändringen syftar inte till att påverka storleken på valutareserven över tid och har inget penningpolitiskt syfte.

Riksbanken får enligt riksbankslagen besluta om upplåning av utländsk valuta för att finansiera valutareserven. Upplåningen ska då genomföras av Riksgälden och den får totalt motsvara som mest 5 procent av BNP vid tidpunkten för beslutet. Riksbanken betalar den ränta som Riksgälden tar upp de specifika lånen till.

Riksgäldens upplåning i utländsk valuta ökar

Om Riksbanken beslutar enligt den aviserade planen ska Riksgälden börja genomföra valutaupplåningen under det första kvartalet 2027, givet stabila marknadsförhållanden. Det fullständiga genomförandet av upplåningen på motsvarande 200 miljarder kronor beräknas ta 12–18 månader.

Riksgälden har de senaste åren tagit upp ett eller två obligationslån i utländsk valuta per år för egen räkning. Ett sådant lån är normalt på ungefär 20 miljarder kronor. Det indikerar att den planerade upplåningen till Riksbanken kan innefatta runt ett tiotal lån under uppbyggnadsperioden. Riksgälden kan låna upp utländsk valuta med antingen obligationer eller certifikat (så kallade *commercial paper*).

Eftersom syftet med valutalånen är att minska Riksbankens valutarisk, ska de tas upp i valutor som matchar de tillgångar som finns i valutareserven. Tillgångarna var totalt 450 miljarder kronor i slutet av oktober, med en fördelning på 70 procent amerikanska dollar, 17,5 procent euro och resterande del brittiska pund, australiensiska dollar och norska kronor. När Riksgälden har lånat upp utländsk valuta åt Riksbanken tidigare har det handlat om just amerikanska dollar och euro.

Valutaupplåningen för Riksbankens räkning har ingen direkt påverkan på Riksgäldens plan för den regelbundna kronupplåningen.

Statens budgetsaldo minskar när lånen betalas ut

Vid varje tillfälle som Riksgälden tar upp ett valutalån för Riksbankens räkning kommer likviden att betalas ut från statskassan till Riksbanken. Utbetalningarna av lånen kommer därmed tynga statens budgetsaldo gradvis. Den totala effekten av genomförandet blir att budgetsaldot försvagas med 200 miljarder kronor.

Effekten på budgetsaldot kommer att synas i posten Riksgäldens nettoutlåning (se tabell 8 i rapporten). Eftersom de nya valutalånen till Riksbanken inte är inkluderade i Riksgäldens aktuella prognos för budgetsaldot kommer de – om genomförandet startar i början av 2027 – att ge en skillnad mellan utfallet av budgetsaldot och prognosen fram till nästa statsupplåningsrapport i maj. Riksgälden kommer att redovisa valutalånen allteftersom de genomförs.

Statsskulden ökar med motsvarande belopp

En följd av att lånen till Riksbanken försvagar budgetsaldot är att de även höjer nivån på både statsskulden – den skuld som Riksgälden förvaltar – och den offentliga förvaltningens konsoliderade bruttoskuld. Nivåhöjningen blir lika stor som de totala utestående lånen till Riksbanken, alltså motsvarande 200 miljarder kronor när förändringen i valutareservens finansiering är genomförd.

Med utgångspunkt i Riksgäldens prognos skulle en sådan nivåhöjning innebära att statsskulden som andel av BNP blir 25 procent i slutet av 2028. Motsvarande kvot för den offentliga förvaltningens skuld skulle då precis gå över 40 procent, taket i intervallet för skuldankaret i det finanspolitiska ramverket (se fördjupningen ”Det finanspolitiska ramverket och statsskulden” på sidan 27).

Riksbanken är enligt definitionen i Nationalräkenskaperna inte en del av den offentliga förvaltningen, utan ett företag som staten äger. Därför konsolideras inte Riksbankens skuld till Riksgälden i måttet för den offentliga förvaltningens skuld.

Skuldökning motsvaras av lika stor fordran

Sett utifrån statens perspektiv motsvaras skuldökningen från upplåningen för Riksbanken av en tillgång i form av en fordran på Riksbanken. Denna fordran räknas dock inte in i statens bruttoskuld som är det officiella statsskuldsmåttet. Riksgälden redovisar därför även ett alternativt skuldmått som inkluderar fordringar på Riksbanken och tillgångar i likviditetsförvaltningen. Detta sistnämnda mått används med några smärre justeringar i riskstyrningen av skuldförvaltningen.

Sett utifrån Riksbankens perspektiv motsvaras skulden i utländsk valuta till Riksgälden av tillgångar i utländsk valuta. På så vis minskar valutarisken jämfört med om valutareserven finansieras med lån i kronor (exempelvis sedlar och mynt eller penningpolitisk skuld).

Riksbanken planerar att ge mer detaljer och slutligt besked i frågan i anslutning till det penningpolitiska beslutet i december.

Fördjupning

Ränteutgifter och ekonomisk utveckling

Målet för statsskuldsförvaltningen är att långsiktigt minimera kostnaderna samtidigt som risken beaktas. Risk mäts i termer av hur mycket statens räntekostnader varierar över tiden, men i en ny studie analyserar Riksgälden risk utifrån ett bredare samhällsekonomiskt perspektiv (Riksgäldskommentar nummer 4 2026). Fokus ligger på hur statens ränteutgifter samvarierar med den ekonomiska utvecklingen och vilken betydelse detta har för de offentliga finansernas motståndskraft i perioder av låg tillväxt.

Analysen bygger på makroekonomiska tidsserier från 1900 och framåt, bland annat över statsskuldens storlek och ränteutgifter. Vi använder utgiftsmässiga räntor främst eftersom det är ett mått för vilken en lång historisk tidsserie finns tillgänglig. Kostnadsmässiga räntor ger en mer rättvisande bild av den underliggande finansieringskostnaden och är det mått som Riksgälden enligt budgetlagen ska minimera, men sådana uppgifter saknas för den studerade perioden. Vi konstruerar även utgiftsestimat för enskilda skuldinstrument såsom korta och långa nominella obligationer samt realobligationer. Syftet är att analysera makroekonomiska samband över tid, även om estimaten endast utgör approximationer av de räntor till vilka staten faktiskt hade kunnat låna.

När ekonomin försvagas tenderar skatteinkomsterna att minska samtidigt som de offentliga utgifterna ofta ökar. Om statens ränteutgifter dessutom skulle stiga i ett sådant läge förstärks belastningen på statsbudgeten. Omvänt kan lägre

ränteutgifter under svagare ekonomiska perioder fungera som en automatisk stabilisator och därigenom mildra effekterna på de offentliga finanserna. Studien analyserar därför om olika typer av skuldinstrument har egenskaper som bidrar till att dämpa sådana risker.

Nominella obligationer är billigare än realobligationer när inflationen blir oväntat hög. För realobligationer ökar utgifterna när inflationen stiger eftersom både kupongbetalningar och kapitalbelopp räknas upp med inflationen.

Ett centralt resultat är att de reala ränteutgifterna för nominella skuldinstrument tenderar att vara lägre i perioder då tillväxten är svag och statens primära nettolånebehov är högt. Nominella obligationer uppvisar därmed vissa försäkringsegenskaper eftersom ränteutgifterna tenderar att utvecklas mer gynnsamt när de offentliga finanserna är under press. Resultatet ska dock tolkas med försiktighet eftersom de historiska sambanden delvis speglar den finans- och penningpolitik som förts under perioden och därför inte nödvändigtvis gäller framöver.

Sammantaget pekar resultaten på att den upplåningsstrategi som Riksgälden tillämpar, med tyngdpunkt på långsiktig nominell upplåning, bidrar till att stabilisera statens räntekostnader även när risken betraktas ur ett bredare makroekonomiskt perspektiv. Därmed minskar sannolikheten att högre finansieringskostnader förstärker ekonomiska nedgångar eller försämrar de offentliga finansernas handlingsutrymme i tider då ekonomin är svag.

Tabellbilaga

Tabell 14 Internationella prognoser

Procentuell förändring

BNP	Utfall 2025	Prognos 2026	26:1 2026	Prognos 2027	26:1 2027	Prognos 2028
Euroområdet	1,3	0,9	1,0	1,3	1,4	1,5
USA	2,3	2,2	2,4	2,1	2,0	1,9

Anm. 26:1 avser föregående prognos. Prognoserna är Konjunkturinstitutets.
Källa: Konjunkturinstitutet.

Tabell 15 Statens finansiella sparande

Miljarder kronor

Statens finansiella sparande	Utfall 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028
Budgetsaldo	**-102**	**-139**	**-174**	**-141**
Försäljningar av aktiebolag	0	0	0	0
Delar av Riksgäldens nettoutlåning	8	6	35	40
Övriga avgränsningar m.m.	-52	-34	-15	-16
Summa avgränsningar	**-44**	**-28**	**20**	**24**
Periodisering av skatter	10	-4	-11	-9
Periodisering av räntor m.m.	37	11	30	42
Summa periodiseringar	**46**	**6**	**19**	**33**
Finansiellt sparande i staten	**-100**	**-161**	**-134**	**-84**
Finansiellt sparande i staten, procent av BNP	**-1,5**	**-2,3**	**-1,9**	**-1,1**

Källa: Riksgälden.

Tabell 16 Prognos på statens budgetsaldo per månad

Miljarder kronor

Månad	Primärt saldo	Nettoutlåning	Räntor på statsskulden	Budgetsaldo
Oktober-26	-11	-3	0	-15
November-26	9	6	-4	11
December-26	-69	-69	-4	-142
Januari-27	-29	-5	1	-33
Februari-27	75	-3	-3	69
Mars-27	-9	2	-5	-11
April-27	-44	-1	1	-44
Maj-27	52	-5	-4	44
Juni-27	-45	4	-5	-46
Juli-27	-9	5	1	-3
Augusti-27	36	4	0	39
September-27	-21	2	-3	-22
Oktober-27	-22	4	-1	-20
November-27	9	-2	-2	5
December-27	-69	-68	-15	-152

Källa: Riksgälden.

Tabell 17 Förändring mellan år, effekt på budgetsaldot

Miljarder kronor

Förändring mellan år, effekt på budgetsaldot	Utfall 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028
Budgetsaldo, nivå	**-102**	**-139**	**-174**	**-141**
Förändring från föregående år	**2**	**-37**	**-35**	**33**
Skatteinkomster	22	45	78	101
Statsbidrag till kommuner	1	-7	-1	-2
Arbetsmarknad	0	3	-1	0
Socialförsäkring	2	-13	3	-3
Försvar	-36	-27	-2	-14
EU-avgift	-5	-7	-7	-4
Transport	3	-13	-5	-9
Utbildning	0	-4	-5	3
Rättsväsende	-1	-7	-4	-2
Utdelningar på statens aktier	1	-1	2	1
Övrigt	25	-27	-12	-17
Summa primärt saldo	**13**	**-59**	**46**	**54**
Riksgäldens nettoutlåning	**0**	**19**	**-74**	**1**
Räntor på statsskulden	**-10**	**3**	**-7**	**-22**

Källa: Riksgälden.

Tabell 18 Jämförelse mellan saldoprognoser

Miljarder kronor

Prognosmakare	Budgetsaldo	Varav försäljningsinkomster	Justerat budgetsaldo
Riksgälden: 2026	-139	0	-139
Riksgälden: 2027	-174	0	-174
Riksgälden: 2028	-141	0	-141
Regeringen: 2026	-143	5	-148
Regeringen: 2027	-192	5	-197
Regeringen: 2028	-91	5	-96
Konjunkturinstitutet: 2026	-140	0	-140
Konjunkturinstitutet: 2027	-142	0	-142
Statskontoret: 2026	-165	0	-165
Statskontoret: 2027	-135	0	-135
Statskontoret: 2028	-57	0	-57

Anm. Publiceringsdatum är för Riksgälden 2026-11-26, regeringen 2026-11-12, Konjunkturinstitutet 2026-09-30 och Statskontoret 2026-09-08.

Källa: Riksgälden.

Tabell 19 Från nettolånebehov till statsskuld

Miljarder kronor

Från nettolånebehov till statsskuld	Utfall 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028
Nettolånebehov (budgetsaldot med omvänt tecken)	**102**	**139**	**174**	**141**
Affärsdagsjustering m.m.[1]	**1**	**-1**	**-1**	**1**
Nettoupplåning och affärsdagsjustering m.m.	**103**	**138**	**173**	**142**
A. Nettobelopp, inkl. förvaltningstillgångar	**1 186**	**1 323**	**1 496**	**1 638**
Inflationskompensation	55	48	43	23
Valutakurseffekter	-3	1	1	0
B. Nettobelopp till aktuell valutakurs och inflationskompensation	**1 238**	**1 372**	**1 540**	**1 661**
Förvaltningstillgångar	6	5	5	5
C. Statsskuld	**1 244**	**1 378**	**1 545**	**1 666**
Förvaltningstillgångar	-6	-5	-5	-5
Vidareutlåning	-9	-12	-12	-12
D. Statsskuld inkl. vidareutlåning och förvaltningstillgångar	**1 229**	**1 360**	**1 528**	**1 649**
Nominell BNP	6 644	6 942	7 243	7 519
C. Statsskuld, % av BNP	19	20	21	22
D. Statsskuld inkl. vidareutlåning och förvaltningstillgångar, % av BNP	18	20	21	22

[1] Skillnaden kommer av att upplåningen redovisas på affärsdag medan nettolånebehovet redovisas på likviddag.

Källa: Riksgälden.

Tabell 20 Totalt upplåningsbehov, brutto

Miljarder kronor

Totalt upplåningsbehov, brutto	Utfall 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028
Nettolånebehov (budgetsaldot med omvänt tecken)	**102**	**139**	**174**	**141**
Affärsdagsjustering m.m.[1]	**1**	**-1**	**-1**	**1**
Säkerheter och derivat, netto[2]	**6**	**1**	**0**	**0**
Statsskuldväxlar	113	173	243	173
Likviditetsförvaltningsinstrument	134	137	110	136
Summa förfall penningmarknad[3]	**247**	**310**	**353**	**308**
Nominella statsobligationer	85	96	0	112
Realobligationer	34	34	29	30
Gröna obligationer	0	0	0	0
Obligationer i utländsk valuta[4]	0	21	0	41
Summa förfall, byten och uppköp, kapitalmarknad	**119**	**151**	**29**	**183**
Totalt upplåningsbehov, brutto	**475**	**600**	**554**	**633**

[1] Skillnaden kommer av att upplåningen redovisas på affärsdag medan nettolånebehovet redovisas på likviddag.
[2] Nettoförändring i säkerheter och derivat.
[3] Initial stock med förfall inom 12 månader. Likviditetsförvaltningsinstrument redovisas netto, inklusive tillgångar. Certifikat i utländsk valuta (commercial paper) är inkluderade i likviditetsförvaltningsinstrument.
[4] Beräknat med den växelkurs obligationerna ursprungligen gavs ut till.

Källa: Riksgälden.

Tabell 21 Nettolånebehov och nettoupplåning

Miljarder kronor

Nettolånebehov och nettoupplåning	Utfall 2025	Prognos 2026	Prognos 2027	Prognos 2028
Nettolånebehov (budgetsaldot med omvänt tecken)	102	139	174	141
Affärsdagsjustering m.m.[1]	1	-1	-1	1
Totalt	**103**	**138**	**173**	**142**
Säkerheter och derivat, netto	**-6**	**-1**	**0**	**0**
Statsskuldväxlar	60	70	-71	53
Likviditetsförvaltningsinstrument	3	-27	26	2
Summa penningmarknad, netto	**63**	**43**	**-45**	**55**
Nominella statsobligationer	33	123	240	152
Realobligationer	-28	-28	-23	-24
Gröna obligationer	0	0	0	0
Obligationer i utländsk valuta	41	1	0	-41
Summa kapitalmarknad, netto	**46**	**96**	**217**	**87**
Total nettoupplåning	**103**	**138**	**172**	**142**

[1] Skillnaden kommer av att upplåningen redovisas på affärsdag medan nettolånebehovet redovisas på likviddag.

Källa: Riksgälden.

Marknadsinformation

Tabell 22 Planerat utbud av nominella statsobligationer under kommande sex månader

Miljarder kronor

Löptidskategori	Obligation	26 november 2026 –27 maj 2027
10-årig	SGB 1068 2.75% 09 Feb 37	56
Blivande 10-årig	SGB 1069 x.xx% 10 Feb 38	20
5-årig	SGB 1056 2.25% 01 Jun 32	22
2-årig	SGB 1060 0.75% 12 May 28	2
	SGB 1061 0.75% 12 Nov 29	6,25
>12 år	SGB 1064 1.375% 23 Jun 71	0,75
Övriga	SGB 1067 2.5% 15 Oct 36	15
	SGB 1066 2.25% 11 May 35	3
Totalt utbud		**125**

Anm. Kategorityp ”Övriga” består av obligationer som tidigare varit 10-årigt referenslån och inte ingår i kategorierna 5-årigt eller 2-årigt referenslån. De angivna volymerna gäller förutsatt att auktionerna tilldelas fullt ut. Riksgälden kommer inte att kompensera om någon auktion blir skuren, utan fortsätter att emittera enligt planen.

Tabell 23 Nominella statsobligationer, auktionsdatum

Annonseringsdag	Auktionsdag	Likviddag
2026-11-25	2026-12-02	2026-12-04
2026-12-02	2026-12-09	2026-12-11
2026-12-09	2026-12-16	2026-12-18
2027-01-05	2027-01-13	2027-01-15
2027-01-13	2027-01-20	2027-01-22
2027-01-20	2027-01-27	2027-01-29
2027-01-27	2027-02-03	2027-02-05
2027-02-03	2027-02-10	2027-02-12
2027-02-10	2027-02-17	2027-02-19
2027-02-17	2027-02-24	2027-02-26
2027-02-24	2027-03-03	2027-03-05
2027-03-03	2027-03-10	2027-03-12
2027-03-10	2027-03-17	2027-03-19
2027-03-17	2027-03-24	2027-03-30
2027-03-24	2027-03-31	2027-04-02
2027-03-31	2027-04-07	2027-04-09
2027-04-07	2027-04-14	2027-04-16
2026-11-26	2027-04-21	2027-04-28
2027-04-21	2027-04-28	2027-04-30
2027-05-05	2027-05-12	2027-05-14
2027-05-12	2027-05-19	2027-05-21
2027-05-19	2027-05-26	2027-05-28
2027-05-26	2027-06-02	2027-06-04

Annonseringsdag	Auktionsdag	Likviddag
2027-06-02	2027-06-09	2027-06-11
2027-06-09	2027-06-16	2027-06-18
2027-06-16	2027-06-23	2027-06-28
2027-06-23	2027-06-30	2027-07-02
2027-06-30	2027-07-07	2027-07-09

Tabell 24 Reala statsobligationer, auktionsdatum

Annonseringsdag	Auktionsdag	Likviddag
2026-12-03	2026-12-10	2026-12-14
2027-01-21	2027-01-28	2027-02-01
2027-03-04	2027-03-11	2027-03-15
2027-04-08	2027-04-15	2027-04-19
2027-06-10	2027-06-17	2027-06-21

Tabell 25 Statsskuldväxlar, auktionsdatum och introduktion av nya växlar

Annonseringsdag	Auktionsdag	Likviddag	Förfallodatum	Förfallodatum
2026-12-01	2026-12-08	2026-12-10		
2026-12-08	2026-12-15	2026-12-17		
2027-01-05	2027-01-12	2027-01-14	2027-12-15	2027-04-21
2027-01-12	2027-01-19	2027-01-21		
2027-01-26	2027-02-02	2027-02-04	2027-05-19	
2027-02-09	2027-02-16	2027-02-18		
2027-02-23	2027-03-02	2027-03-04		
2027-03-09	2027-03-16	2027-03-18		
2027-03-16	2027-03-23	2027-03-25		
2027-03-30	2027-04-06	2027-04-08	2028-03-15	2027-07-21
2027-04-13	2027-04-20	2027-04-22		
2027-04-27	2027-05-04	2027-05-07	2027-08-18	
2027-05-11	2027-05-18	2027-05-20		
2027-05-25	2027-06-01	2027-06-03		
2027-06-08	2027-06-15	2027-06-17		
2027-06-22	2027-06-29	2027-07-01	2028-06-21	2027-10-20
2027-06-29	2027-07-06	2027-07-08		

Anm. Riksgälden introducerar var tredje månad en ny tolvmånadersväxel med förfall på ett IMM-datum (tredje onsdagen i mars, juni, september och december). Introduktionen sker vid första auktionstillfället i januari, april, juli och oktober. Precis som tidigare introduceras nya tremånadersväxlar som förfaller i de övriga månaderna. I kolumn Förfallodatum anges vilken dag den nya växeln förfaller.

Riksgälden arbetar för att statens finanser hanteras effektivt och att det finansiella systemet är stabilt. Riksgälden spelar därmed en viktig roll både på finansmarknaden och i samhällsekonomin.

RIKSGÄLDEN
SWEDISH NATIONAL DEBT OFFICE

Besöksadress: Olof Palmes gata 17 | Postadress: 103 74 Stockholm | Telefon: 08 613 45 00
E-post: riksgalden@riksgalden.se | Webb: riksgalden.se